

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XXXIV

ELÄINLÄÄKINTÖLAITOS

MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖ-
OSASTON KERTOMUS VUODELTA
1937

VIII VUOSIKERTA

VETERINÄRVÄSENDET

LANTBRUKSMINISTERIETS VETERINÄRAVDELNINGENS
BERÄTTELSE FÖR ÅR
1937

VIII ÅRGÅNGEN

SERVICE VÉTÉRINAIRE

RAPPORT DE LA SECTION VÉTÉRINAIRE DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE POUR L'ANNÉE 1937.

HELSINKI 1938

Ministeriön kirjasto
Societetsbiblioteket

XXXIV

ELÄINLÄÄKINTÖLAITOS

MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖ-
OSASTON KERTOMUS VUODELTA

1937

VIII VUOSIKERTA

VETERINÄRVÄSENDET

LANTBRUKSMINISTERIETS VETERINÄRAVDELNINGENS
BERÄTTELSE FÖR ÅR

1937

VIII ÅRGÅNGEN

SERVICE VÉTÉRINAIRE

RAPPORT DE LA SECTION VÉTÉRINAIRE DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE POUR L'ANNÉE 1937.

(SVENSKT SAMMANDRAG SID. 33; RÉSUMÉ PAG. 37.)

HELSINGIN YLIOPISTON
TILASTOTIETEELLINEN LAITOS
STATISTISKA INSTITUTIONEN
VID HELSINGFORS UNIVERSITET

HELSINKI 1938

Helsinki 1938. Valtioneuvoston kirjapaino.

Eläinlääkintölaitos v. 1937.

I.

Maatalousministeriön eläinlääkintöosasto.

Käsittellyt asiat.

Vuoden aikana saapui osastolle seuraava määrä postilähetyksiä:

ilmoituksia virkatoimituksista kotieläintautien ehkäisemiseksi.....	3 990
tuberkuloosia koskevia anomuksia	1 058
tuberkuliinitutkimuspöytäkirjoja	11 771
lihantarkastamojen ja teurastamojen tarkastuskertomuksia	222
ilmoituksia lihantarkastuslaitoksilla todetuista tarttuvista taudeista ..	85
lihantarkastuslaitosten kuukausiyhteenvetoja	1 277
siipikarjateurastamojen kuukausiyhteenvetoja y. m.	192
valtion eläinlääkintölaboratorion ja valtion lihantarkastamon raportteja	50
piirieläinlääkärien ilmoituksia säännöllisistä vastaanottomatkoista y. m.	438
piirieläinlääkärien kuukausi-ilmoituksia	660
vuosikertomuksia	177
matkalaskuja	3 013
muita raha-anomuksia	252
	<hr/>
	Yhteensä 22 993

Vuoden aikana on osastolta postitettu:

tavallisia kirjelähetyksiä	4 574
raha-asioita koskevia lähetyksiä	1 907
	<hr/>
	Yhteensä 6 481

Lisäksi on maatalousministeriön yleisen kirjaamon kautta saapunut ja sieltä lähetetty eläinlääkintölaitosta koskevia asioita, jotka on ratkaissut

ministeri osastopäällikön esittelystä	104
ministerin sijassa osastopäällikkö osastoeläinlääkäriin esittelystä ..	452
osastopäällikkö osastoeläinlääkäriin esittelystä	1 184
	<hr/>
	Yhteensä 1 740

Sitäpaitsi on osastolle saapunut lukuisia virka-asioita koskevia yksityisluontoisia kirjeitä, ulkomaalaisia kuukausi-ilmoituksia tarttuvista kotieläintautista, ulkomaalaisia julkaisuja, ammattilehtiä, y. m.

Osastolta on lähetetty postipaketteina suuri määrä eläinlääkärien pyytämiä lomakkeita, eläintautien vastustamista koskevia kirjasia y. m.

Lainsäädäntö.

Kertomusvuoden aikana on annettu seuraavat eläinlääkintölaitosta koskevat lait ja asetukset:

- N:o 40, tammikuun 29 päivältä, laki teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä.
- N:o 41, tammikuun 29 päivältä, asetus teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä samana päivänä annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.
- N:o 75, helmikuun 4 päivältä, valtioneuvoston päätös syötävän metsänriistan maastaviennistä suoraan rajan yli Petsamon kihlakunnasta sekä Enontekiön kunnasta.
- N:o 92, helmikuun 18 päivältä, valtioneuvoston päätös eläinlääkärien laillistuttamistutkinnosta.
- N:o 91, helmikuun 19 päivältä, asetus teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä voimassaolevan lain täytäntöönpanosta 29 päivänä tammikuuta 1937 annetun asetuksen muuttamisesta.
- N:o 302, elokuun 21 päivältä, eläintautilaki.
- N:o 356, lokakuun 29 päivältä, asetus eläintautilain soveltamisesta.
- N:o 357, lokakuun 29 päivältä, asetus sisältävä piirieläinlääkärien ohjesäännön.
- N:o 358, lokakuun 29 päivältä, maatalousministeriön päätös, sisältävä piirieläinlääkärien johtosäännön.
- N:o 406, joulukuun 10 päivältä, asetus eläinten tai niiden valmistamattomien osien ja raaka-aineiden sekä eräiden muiden tavarain maahan tuonnin rajoittamisesta eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi.
- N:o 438, joulukuun 22 päivältä, asetus maatalousministeriöstä.

Kiertokirjeet.

Vuoden aikana lähetti eläinlääkintöosasto seuraavat kiertokirjeet:

- N:o 38, tammikuun 30 päivältä, kosk. teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä annetun lain täytäntöönpanoasetuksen soveltamista.
- N:o 39, helmikuun 24 päivältä, kosk. lihan bakteriologista tutkimusta.
- N:o 40, huhtikuun 30 päivältä, kosk. leimaamattoman lihan säilytysuojia lihantarkastuspakon alaisilla paikkakunnilla.
- N:o 41, heinäkuun 10 päivältä, kosk. määräyksiä siitä mitä on huomioonotettava lähetettäessä tutkimusainesta valtion eläinlääkintölaboratorioon.

- N:o 42, marraskuun 6 päivältä, kosk. eläintautiasetuksen soveltamista.
 N:o 43, marraskuun 8 päivältä, kosk. eläintautiasetuksessa tuberkuloosista annettujen määräysten soveltamista.
 N:o 44, marraskuun 10 päivältä, kosk. eläintautiasetuksessa luomistaudista annettujen määräysten soveltamista.
 N:o 45, joulukuun 20 päivältä, kosk. eläintautiasetuksessa suu- ja sorkkataudista annettujen määräysten soveltamista.

Apurahat.

Vuoden aikana myönnettiin allamainituille yhdistyksille valtionapua seuraavasti:

Länsi-Suomen Karjanjalostusyhdistykselle	30 000	markkaa
Itä-Suomen Karjanjalostusyhdistykselle	30 000	»
Suomen Eläinlääkäriyhdistykselle	25 000	»
Helsingin Maidontarkastusyhdistykselle	24 000	»
Helsingin lihataloudelliselle yhdistykselle	5 000	»

Matka-apurahoina myönnettiin valtion eläinlääkintölaboratorion laboraatorille, eläinlääketieteen tohtori *V. Rislakille* 8 000 markkaa matkaa varten Saksaan ja Itävaltaan tutkiakseen uusimpia menetelmiä immuuniseerumien valmistuksessa ja niiden tehon määräämisessä sekä suorittaakseen maitohygienisiä ja maitobakteriologisia tutkimuksia, sekä metsästyksen valvojalle tri *V. Klemolalle* 12 000 markkaa ottaakseen selvää luomistaudin ja eläintuberkuloosin vastustamismenetelmistä matkallaan Kanadaan ja U. S. A:han.

Opintoapurahoina jaettiin eläinlääkäreiksi aikoville yhteensä 70 000 markkaa.

Kunnaneläinlääkäriin palkkaamista varten on allamainituille kunnille suoritettu apurahaa vuodelta 1937 seuraavasti:

Uudenmaan lääni.

Elimäki	5 000: —
Hanko	2 000: —
Helsingin pitäjä	3 600: —
Hyvinkään kauppala	4 000: —
Iitti	3 000: —
Inkoo	4 000: —
Kirkkonummi	3 700: —
Kuusankoski	4 000: —
Lohjan kunta ja kauppala	4 000: —
Mäntsälä	4 000: —
Nummi	4 000: —
Nurmijärvi	4 000: —

Orimattila	3 600: —
Pernaja, Lappträsk, Liljendal ja Ruotsinpyhtää	3 200: —
Pyhäjärvi, Pusula ja Karkkilan kauppala	4 000: —
Sipoo	2 000: —
Siuntio	5 000: —
Tammisaaren maalaiskunta, Pohja, Snappertuna ja Tenhola	4 000: —
Tuusula	4 000: —

Turun ja Porin lääni:

Eura	4 000: —
Huittinen	4 000: —
Hämeenkyrö	3 600: —
Kankaanpää	5 000: —
Kemiö, Dragsfjärd ja Vestanfjärd	4 000: —
Kokemäki	3 600: —
Loimaan kauppala ja kunta	2 822: 20
Mouhijärvi ja Suodenniemi	4 000: —
(Mynämäki	2 166: 65)
Paimio ja Sauvo	5 000: —
Parainen	4 000: —
Punkalaidun	1 622: 15
Pöytyä, Karinainen, Tarvasjoki ja Marttila	4 000: —
Rauma	3 600: —
Vehmaa	4 000: —

Hämeen lääni.

Akaa	4 000: —
Asikkala	4 000: —
Hauho	5 000: —
Hausjärvi	3 600: —
Janakkala	4 000: —
Kangasala	3 600: —
Lammi	4 000: —
Orivesi	3 500: —
Padasjoki	4 000: —
Pälkäne	3 600: —
Ruovesi	4 000: —
Somero	4 000: —
Urjala	3 600: —

Viipurin lääni.

Jaakkima ja Lahdenpohja	3 500: —
Jääski	4 000: —

Kirvu	4 000: —
Kymi	4 000: —
Parikkala	4 000: —
Ruokolahti	4 000: —
Säkkijärvi	2 916: 60
Virolahti	3 200: —

Mikkelin lääni.

Juva	5 000: —
Kangasniemi	5 000: —
Mäntyharju	5 000: —
Sysmä	5 000: —

Kuopion lääni.

Hankasalmi	1 800: —
Juankoski	5 000: —
Karttula	4 000: —
Kiuruvesi	4 000: —
Leppävirta	3 600: —
Nilsjä	4 000: —
Pielavesi	4 000: —
Varkauden kauppala	4 000: —

Vaasan lääni.

Kannus, Toholampi ja Himanka	7 000: —
Kauhajoki	4 000: —
Keuruu	5 000: —
Lapua	3 600: —
Närpiö	4 000: —
Saarijärvi	5 000: —
Uusikaarlepyy, Jepua ja Munsala	4 000: —
Virrat	4 000: —
Vöyri	4 000: —
Ylistaro ja Isokyrö	4 000: —

Oulun lääni.

Kemin kaupunki	4 000: —
Rovaniemen kauppala	5 000: —
Sotkamo	8 000: —

Yhteensä 319 027: 60

Eräiden määrärahojen käyttö.

Vuoden 1937 menoarvioon oli eläinlääkärien matkakustannuksia varten varattu 1 800 000 markkaa. Tästä määrärahasta käytettiin tilinpäätöksen mukaan 1 580 780: 25.

Tarttuvien kotieläintautien vastustamiseksi varatusta 2 700 000 markan määrärahasta käytettiin yhteensä 2 687 050: 15.

Tarttuvien eläintautien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi oli v. 1937 menoarvioon varattu uusi 150 000 markan määräraha. Tästä myönnettiin korvauksina pernaruton aiheuttamista vahingoista yhteensä 149 970 markkaa pääasiassa Viipurin ja Kuopion lääneissä asuville karjanomistajille.

Eläinlääkintöopetusta varten tarvittavien rakennusten suunnittelun, piirustusten ja kustannusarvion hankkimista varten oli menoarvioon otettu 100 000 markan määräraha. Tästä käytettiin yhteensä 49 440 markkaa.

Neuvottelukunta.

Eläinlääkintöosaston neuvottelukuntaan kuuluivat v. 1937 aikana, paitsi osastopäällikköä ja osastoeläinlääkäreitä, seuraavat jäsenet:

eläinlääketieteen edustajana eläinlääkäri *W. Castrén*,

lääketieteen edustajana lääkintöneuvos *L. Porthan*,

maatalouden edustajana maataloushallituksen kotieläinhuolto-osaston osastopäällikkö, maatalousneuvos *V. O. Suonio*, ja

lakitieteen edustajana Teknillisen korkeakoulun talousoikeuden professori *V. K. Noponen*.

Edellisten lisäksi ovat neuvottelukunnan kokouksiin ottaneet osaa:

valtion eläinlääkintölaboratorion johtaja, eläinlääketieteen tohtori *R. Hinderesson*, eläinlääketieteen tohtori *H. Söderlund*, piirieläinlääkärit *Ch. Stauffer*, *V. Heinonen*, *H. A. Andersson* ja *E. Huhtala*, maanviljelysneuvos *Kalle Soini* sekä agronomit *Tatu Nissinen* ja *V. Brotherus*.

Neuvottelukunta on toimintavuoden aikana kokoontunut 15 kertaa käsitellen pääasiassa laki-, asetus- ja kiertokirje-ehdotuksia.

Ulkomainen yhteys.

Suomen edustajana kansainvälisessä eläintautitoimistossa — Office International des Epizooties — on edelleen toiminut osastopäällikkö *V. Kankaanpää*. Jäsenmaksuna on toimistolle suoritettu Fr. 1 500.

Eläinlääkintöosasto on kuukausittain toimittanut pääasiassa ulkoasiainministeriön välityksellä kuukausi-ilmoitukset tarttuvista kotieläintaudeista paitsi kansainväliselle eläintautitoimistolle Pariisissa useimmille Euroopan ja sen ulkopuolellakin olevien maiden eläinlääkintölaitoksille. Eläinlääkintöosastolle on lukuisasti saapunut kuukausi- ja viikkoilmoituksia eri maista, sitäpaitsi eläinlääkärikoulujen ja eläinlääketieteellisten laitosten julkaisuja y. m.

II.

Eläinlääkärikunta.

Vuoden alussa oli maassa 261 laillistettua eläinlääkärinä.

Vuoden aikana laillistettiin seuraavat 4 eläinlääkärinä: *Johansson, Kurt Åke; Moberg, Ralph; Rasmus, Georg Waldemar* ja *Stenberg, Harry John Robert Adolf*.

Vuoden aikana kuoli 3 eläinlääkärinä: ent. piirieläinlääkäri *August Cletus Ahlman*, Kokemäen kunnaneläinlääkäri *Abner Mirham Suvanto* ja eläinlääkintämajuri *Artur Kleofas Viianto*.

Yksi eläinlääkäri sai takaisin oikeutensa eläinlääkäriammattin harjoittamiseen, joten laillistettujen eläinlääkärien lukumäärä vuoden lopussa oli 263.

Eläinlääkärien asuinpaikat läänittäin sekä toiminnan laatu selviää alla-olevasta taulukosta:

Lääni	Yhden eläinlääkäriä. Yhden eläinlääkäriä. hallinnossa.	Eläinlääkäriä. laboratoriossa.	Yliopiston palveluksessa.	Muussa opetuslaitoksessa.	Piirieläinlääkäreitä.	Muussa valtion toimissa.	Kaupungin-, kauppala- tai kunnaneläinlääkäriä.	Yhteisen palveluksessa.	Arneijassa.	Lihantarkastajana.	Yksit. praktikassaan.	Eläkkeellä.	Yhteensä.
Uudenmaan	3	4	1	—	5	2	23	2	3	8	8	7	66
Turun ja Porin	—	—	—	—	7	—	18	—	—	7	4	2	38
Hämeen	—	—	—	1	6	—	16	1	4	3	—	—	36
Viipurin	—	—	—	1	10	—	10	—	7	6	5	1	40
Mikkelin	—	—	—	—	4	—	6	—	1	1	1	1	14
Kuopion	—	—	—	—	6	—	10	1	—	—	—	—	22
Vaasan	—	—	—	—	8	—	15	—	1	1	3	1	29
Oulun	—	—	—	—	8	1	5	—	—	—	1	—	15
Ahvenanmaan	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	3
Yhteensä	3	4	1	2	55	3	104	4	16	27	32	12	263

Kurkijoen piirin piirieläinlääkäriin virka tuli avoimeksi viranhaltijan tultua nimitetyksi toiseen virkaan ja nimitettiin mainittuun piirieläinlääkäriin virkaan kunnaneläinlääkäri *Lauri Fredrik Turkama*.

Vuoden aikana on allamainittuihin avoimena olleisiin kunnaneläinlääkäriin virkoihin nimitetty vakinaisiksi seuraavat eläinlääkärit:

Iisalmen kaupungineläinlääkäriksi eläinlääkäri *Eero Jaakko Salovaara*,
Juankosken ja Kaavin kuntain yhteiseksi kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Leevi Markus Nuutila*,

Keuruun kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Sten Bror Knut Vuorentie*,
Kirkkonummen kunnaneläinlääkäriksi kunnaneläinlääkäri *Rudolf Mauritz Rajalin*,

Kokemäen kunnaneläinlääkäriksi kunnaneläinlääkäri *Heikki Johannes Saaristo*,

Köyliön kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Tauno Juhani Kanervo*,
Loimaan kauppalan ja kunnan yhteiseksi kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Börje Karl Ferdinand Linkomies*,

Pielaveden kunnaneläinlääkäriksi kunnaneläinlääkäri *Eino Alvar Immanuel Lassila*,

Punkalaitumen kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Bertel Ludvig Blom*,
Uudenkaupungin kaupungin ja maalaiskunnan sekä Munsalan ja Jepuan kuntain yhteiseksi kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Nils Harald von Hellens*,
Virtain kunnaneläinlääkäriksi eläinlääkäri *Otfried Arnold Bäckman*.

III.

Tutkintolautakunnat.

Piirieläinlääkäritutkintolautakuntaan kuuluivat edelleen osastopäällikkö *V. Kankaanpää* puheenjohtajana sekä jäsenenä valtion eläinlääkintölaboratorion johtaja *R. Hindersson* ja osastoeäinlääkäri *R. Stenius*.

Piirieläinlääkäritutkintoa varten vaadittavat kurssit pidettiin aikana 1/11—27/11. Niihin osallistui viisi eläinlääkäriä, joista piirieläinlääkäritutkinnon suorittivat *J. Jussila*, *J. Hård af Segerstad*, *J. Sjölund* ja *O. Westman*.

Eläinlääkärien laillistuttamistutkintolautakuntaan kuuluivat puheenjohtajana osastopäällikkö *V. Kankaanpää* sekä jäsenenä tohtorit *R. Hindersson*, *R. Stenius*, *K. Fröberg* ja *W. Ehrström*. Vuoden aikana pidettiin yhdet laillistuttamistutkintoa varten vaadittavat kurssit aikana 27/9—23/10 osallistuen niihin eläinlääkärit *R. Moberg*, *W. Rasmus* ja *H. Stenberg*.

IV.

Valtion eläinlääkintölaboratorio.

Laboratorion henkilökuntaan kuuluivat: johtaja, kaksi laboraattoria, ylimääräinen eläinlääkäri, kaksi laboratorioapulaista, kirjanpitäjä, puhtaaksikirjoittaja, neljä ylimääräistä laboratorioapulaista, ylimääräinen aputyöntekijä, vahtimestari, ylimääräinen vahtimestari, kolme siivoojaa ja kaksi tallimiestä.

Suoritetut tutkimukset.

Vuonna 1937 suoritettiin yhteensä 51 012 tutkimusta. Niistä oli 44 406 serologista, 2 433 bakteriologista ja 1 520 patologis-anatomista laatua. Luomistautitartunnan selville saamiseksi tutkittiin 2 655 näytettä, niistä 570 maitonäytettä sero-bakteriologisesti ja osaksi eläinkokeella.

Tutkimusten kokonaismäärä oli toimintavuonna noussut 55.5 %:lla. Seuraavasta yhdistelmästä selviää eri tutkimusten osuus kunkin vuoden loppusummaan sekä eri vuosina suoritettujen tutkimusten määrä.

Tutkimuksen laatu:	1935	1936	1937
Serologisia tutkimuksia:			
a) luomistaudin varalta	13 043	14 938	23 712
b) räkätaudin varalta	—	500	1 323
c) valkovatsurin varalta	667	7 870	19 369
Bakteriologisia tutkimuksia	3 323	2 188	2 433
Patologis-anatomisia tutkimuksia	—	901	1 520
Luomistautia koskevia bakteriologisia tutkimuksia	1 311	1 953	2 655
Yhteensä	18 344	28 350	51 012

T a u l u k k o A.
Tableau A.

Serologis-diagnostiset tutkimukset v. 1937.
Analyses de diagnose sérologique faites en 1937.

Tauti Maladie	Hevonen Chevaux	Asi Anes	Sika Porcs	Nautaeläimet Bovides	Kana Poules	Hanhi Oies	Ankka Canards	Yhteensä Total
<i>Anaemia inf. equi:</i>								
ei tutkittu	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Malleus:</i>								
positiivinen tulos	—	2	—	—	—	—	—	—
epävarma tulos	—	1	—	—	—	—	—	—
negatiivinen tulos	1 320	—	—	—	—	—	—	1 323
<i>Abortus infect.:</i>								
positiivinen tulos	1	—	—	1 629	—	—	—	—
heikko positiivinen	—	—	—	589	—	—	—	—
negatiivinen tulos	501	—	1	20 946	—	—	—	—
kelpaamattomia	—	—	—	45	—	—	—	23 712
<i>Paratyfus-abort:</i>								
negatiivinen tulos	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>B. pullorum:</i>								
positiivinen tulos	—	—	—	—	1 015	—	—	—
heikko positiivinen	—	—	—	—	379	—	—	—
negatiivinen tulos	—	—	—	—	17 917	2	17	—
kelpaamattomia	—	—	—	—	39	—	—	19 369

T a u l u k k o B.

Tableau B.

Luomistautitartunnan selville saamiseksi tutkitut sikiöt ja jälkeisnäytteet.
Nombre des fœtus et des délivres analysés pour l'avortement épizootique.

Aiheuttaja <i>Maladie</i>	Hevonen <i>Chevaux</i>			Nauta <i>Bovidés</i>				Vuona <i>Agneaux</i>			Sika <i>Porcs</i>			Yhteensä <i>Total</i>			Kelpaamat- tonia
	+	-	yht.	+	-	?	yht.	+	-	yht.	+	-	yht.	+	-	?	
Brucella abortus	3	8	11	297	1 706	1 2 004		—	1	1	—	2	2	300	1 717	1	—
Homesienet	—	—	—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	—	—	—
B. pyogenes	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—
Diplo-streptococcus	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
Streptococcus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
B. coli	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Kelpaamattomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62
	3	8	11	375	1 706	1 2 004		—	1	1	—	2	2	378	1 717	1	62

T a u l u k k o C.

Tableau C.

Tuberkuloosin selville saamiseksi tutkitut näytteet.
Nombre d'analyses faites pour la constatation de la tuberculose.

Näytteen laatu <i>Matériaux d'analyse</i>	Nauta <i>Bovidés</i>			Sika <i>Porcs</i>			Marsu <i>Chochons d'Inde</i>			Linnut <i>Oiseaux</i>		Yhteensä <i>Tota</i>
	+	-	?	+	-	?	+	-	?	+	-	
Eläimiä (in toto)	—	—	—	—	—	—	2	—	1	48	25	76
Sisäelimiä	93	58	1	—	—	—	—	—	—	—	—	152
Imusolmukkeita	16	35	2	145	54	3	—	—	—	—	—	255
Keuhkolimaa	8	90	9	—	—	—	—	—	—	—	—	107
Maitonäytteitä	—	13	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15
	117	196	14	145	54	3	2	—	1	48	25	605

T a u l u k k o D.

Tableau D.

Pernaruton selville saamiseksi tutkittiin seuraavat näytteet.

Nombres des analyses faites pour la fièvre charbonneuse.

Eläinlaji <i>Animaux</i>	Positiivinen tulos <i>Résultat positif</i>	Negatiivinen tulos <i>Résultat négatif</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Huomautuksia <i>Observations</i>
Hevonen	1	51	52	—
Nauta	13	193	206	—
Lammas	—	1	1	—
Vuohi	—	1	1	—
Sika	—	26	26	—
Koira	1	2	3	—
Kettu	1	—	1	—
Pesukarhu	1	—	1	—
	17	274	291	—

T a u l u k k o E.

Tableau E.

Maitonäytteitä (paitsi tuberkuloosin varalta) tutkittiin seuraavat määrät.

Nombre d'analyses concernant le lait (excepté celles touchant la constatation de la tuberculose.)

Epäilty taudin aiheuttaja <i>Infection soupçonnée</i>	Positiivinen tulos <i>Résultat positif</i>	Negatiivinen tulos <i>Résultat négatif</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Huomautuksia <i>Observations</i>
Streptococcus	140	—	140	—
B. pyogenes	4	—	4	—
B. coli	30	—	30	—
Diplococcus	8	—	8	—
Staphylococcus	9	—	9	—
Diplo-streptococcus	12	—	12	—
Streptococcus + B. pyogenes	9	—	9	—
Streptococcus + Staphylococcus	1	—	1	—
B. coli + kokkeja	10	—	10	—
Muita maitovikoja	2	—	2	—
Ei patogeenisiä bakteereita	—	351	351	—
Maidossa ei muutoksia	—	17	17	—
Tutkimukseen kelpaamattomia	—	23	23	—
	225	391	616	—

T a u l u k k o F.

Tableau F.

*Myrkytyksen varalta suoritettiin seuraavat tutkimukset.
Examens concernant la présence de toxiques.*

Myrkytys <i>Nature du tozique</i>	Hevonen <i>Chevaux</i>	Nauta <i>Bovides</i>	Sika <i>Porcs</i>	Koira <i>Chiens</i>	Turkis- eläimet <i>Animaux à fourrure</i>	Ei myrky- tystä <i>Pas de toxique</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Arsenikki	—	15	4	—	—	—	19
Lyijy	—	2	—	—	—	—	2
Fosfori	1	—	—	1	—	—	2
Keisarinvihreä	1	1	2	—	—	—	4
Keittosuola	—	3	—	—	—	—	3
Homesieni	—	1	—	—	—	—	1
Elohopea	—	—	1	—	—	—	1
Lipeäkivi	—	—	1	—	—	—	1
Tetraklorihiili	—	—	—	1	—	—	1
Ruoka ja rehu	—	—	—	—	5	—	5
Ei myrkytystä	—	—	—	—	—	11	—
	2	22	8	2	5	11	50

R a i v o t a u t i.

Vuonna 1937 tutkittiin raivotaudin varalta 4 koiraa ja 4 kissaa, kaikki kielteisellä tuloksella. Aiheen epäillä raivotautia oli näissä tapauksissa antanut se seikka, että koira tai kissa oli ilman aihetta hyökännyt ihmisen kimppuun.

Toimintavuonna ei suoritettu suojelusistutuksia raivotautia vastaan.

P e r n a r u t t o.

Pernaruton varalta tutkittiin yhteensä 246 näytettä, niistä 17 positivisella ja 229 negativisella tuloksella. Pernaruttoa todettiin yhdessä hevosessa, 13 naudassa, yhdessä koirassa, yhdessä ketussa ja yhdessä pesukarhussa. Tautitapaukset, jotka sattuivat eri puolilla maata, olivat sporadista laatua. Koira, kettu ja pesukarhu olivat saaneet tartunnan syötyään pernaruttoon kuolleiden eläinten lihaa.

Koska oli syytä epäillä, että Sortavalan ja Tohmajärven piirieläinlääkäripiireihin pernarutto uudestaan puhkeisi, suoritettiin verrattain laajoja kotieläinten suojelusrokotuksia tätä tautia vastaan. Istutusaineena käytettiin italialaista Carbozoo-nimistä istutusainetta, joka saponini-liuoksessa sisältää eläviä, heikennettyjä pernaruttobasilleja.

Sortavalan piirissä rokotettiin 288 hevosta, 1 997 nautaeläintä ja 890 lammasta, Tohmajärven piirissä taas 59 hevosta, 984 nautaeläintä ja 93 lammasta. Yhteensä suojelusistutettiin näinollen 339 hevosta, 2 981 nautaeläintä ja 983 lammasta, siis 4 303 eläintä.

Ritinärutto.

Vuonna 1937 todettiin laboratoriossa 7 ritinäruttotapausta nautaeläimissä, 2 muun näytteen ollessa kielteisiä. Kuten aikaisempina vuosina, suoritettiin tänäkin toimintavuonna Impilahdella nuoren karjan suojeleusrokotus tautia vastaan hyvällä tuloksella.

Tuberkuloosi.

Tuberkuloosin ja tuberkelibakterien varalta tutkittiin vuonna 1937 yhteensä 606 näytettä, niistä 15 maitonäytettä, 107 keuhkolimanäytettä, 152 elinnäytettä ja 255 imusolmukenäytettä, joista 202 oli lähetetty sioista. Kokonaisia eläimiä tutkittiin seuraavasti: 1 marsu, 1 kana ja 72 kirjekyyhkystä.

Tuberkuloosia tai tuberkelibaktereita todettiin seuraavissa tapauksissa:

Nautaeläimet: 93 elimessä, 16 imusolmukkeessa ja 8 keuhkolimanäytteessä. Yhdessä näytteessä todettiin sekä lymphadenosis että tuberculosis. Tulosta ei saatu 13 tapauksessa. Loput näytteistä olivat kielteisiä.

Siat: Yhteensä tutkittiin 202 imusolmuketta, joista 145 oli tuberkuloottisia. Koska tuberkelibakterityypin määräämisestä luovuttiin toimintavuoden aikana, ei tyyppiä määrätty kuin 38 tapauksessa. 49 tapauksessa tyyppi jäi määräämättä ja 58 tapauksessa ei tuberkuloottisissa muutoksissa todettu virulenttejä tuberkelibaktereita.

Bakterityyppejä määrättäessä todettiin 36 tapauksessa typus humanus ja 2 tapauksessa typus bovinus. Viime vuosina suoritetuissa tutkimuksissa on eri bakterityyppejä todettu sikojen tuberkuloosissa seuraavasti:

Tyyppi	Prosenttimäärä eri vuosina <i>Pourcentage an cours des années</i>			
	1934	1935	1936	1937
Typus humanus	91.3	91.5	76.5	94.0
» bovinus	8.5	8.5	22.0	6.0
» gallinaceus	0.7	0	1.5	0

Tuberkuloosia todettiin vielä yhdessä kanassa, 47 kyyhkysessä ja 2 marsussa (typ. humanus).

Luomistauti.

Luomistautitartunnan selville saamiseksi tutkittiin toimintavuonna seuraavat näytteet:

Nautaeläimistä: 1 505 jälkeisnäytettä, 326 sikiötä, 288 sikiötä ynnä jälkeisiä, 10 kohtu- ja 1 jälkeislimanäytettä, 570 maitonäytettä ja 23 209 verinäytettä;
hevosista: 2 säkäaukoman, 1 polvi- ja 1 niskapahkan erinäytettä; sekä 502 verinäytettä, niistä yksi positiivinen.

sioista: 1 sikiö, 1 sikiö ynnä jälkeiset sekä 1 verinäyte;

lampaasta: 1 sikiö.

Nautaeläinten jälkeisistä saatiin 204 tapauksessa (13.5 %) positiivinen ja 1 264 tapauksessa kielteinen tulos, 1 ollessa epävarman. Tutkimukseen kelpaamattomia oli 36 jälkeistä.

Sikiöistä saatiin 38 tapauksessa (12.7 %) positiivinen ja 262 tapauksessa kielteinen tulos, 26 näytteen ollessa kelpaamattoman.

Jälkeisiä ja sikiöitä yhdessä tutkittaessa saatiin 38 tapauksessa (13.2 %) positiivinen ja 250 tapauksessa kielteinen tulos.

Kohtulimanäytteistä saatiin 3 tapauksessa (30 %) positiivinen ja 7 tapauksessa kielteinen tulos; jälkeislیمانäyte oli tutkimukseen kelpaamaton.

Nautaeläimistä otettuja näytteitä (2 129 kpl) bakteriologisesti tutkittaessa saatiin näin ollen 283 (13.3 %) tapauksessa myönteinen tulos.

Yllämainituissa kielteisissä eli sporaadisissa luomistautitapauksissa (jälkeiset ja sikiö) todettiin luomisen johtuneen:

3:ssa tapauksessa	B. coli-tartunnasta,
13:ssa	» B. pyogenes-tartunnasta,
4:ssä	» Diplo-streptokokki-tartunnasta,
1:ssä	» Streptokokki-tartunnasta,
57:ssä	» homesienistä.

Seuraavat homesienet todettiin luomisen aiheuttajiksi:

8:ssa tapauksessa	Absidia ramosa,
17:ssa tapauksessa	Aspergillus fumigatus,
5:ssä	» molemmat edellä mainitut,
27:ssä	» ei homelajia voitu määrätä.

Eri kuukausiin jakautuvat homesienien aiheuttamat luomistapaukset seuraavasti: tammikuulla 3 tapausta, helmikuulla 6, maaliskuulla 7, huhtikuulla 3, toukokuulla 2, kesäkuulla 5, heinäkuulla 0, elokuulla 5, syyskuulla 1, lokakuulla 1, marraskuulla 8 ja joulukuulla 16 tapausta.

Homesieniä oli todettavissa jälkeisissä sekä myös sikiöiden juoksutusmahassa, mihin sieni oli muodostanut helposti toteennäytettävän huovaston.

Maitonäytteitä tutkittiin 570 kpl. 159 tapauksessa suoritettiin diagnostinen eläinymppäys. Niistä saatiin 47 tapauksessa (29.5 %) myönteinen, 106 tapauksessa kielteinen tulos. Tulosta ei saatu 6 tapauksessa.

Serologisesti tutkittiin seerumipikamenetelmää käyttäen 565 maitonäytettä. Niistä saatiin 33 tapauksessa (5.8 %) myönteinen, 31 tapauksessa epävarma ja 501 tapauksessa kielteinen tulos.

Putkimenetelmää käyttäen tutkittiin 563 maitonäytettä, joista 80 tapauksessa (14 %) saatiin myönteinen, 32 tapauksessa epävarma ja 451 tapauksessa kielteinen tulos.

Putkimenetelmä on näin ollen osoittautunut paljon luotettavammaksi kuin pikamenetelmä seerumia käyttäen.

Luomistaudin varalta tutkittiin vielä 23 209 verinäytettä. Niistä saatiin 2 218 tapauksessa (9.5 %) positiivinen tulos, 45 näytteen ollessa kelpaamattoman.

Näytteet olivat peräisin 3 399 eri karjasta, joista 665 (19.5 %) todettiin luomistaudin saastuttamaksi.

Vuosina 1936—1937 tutkittiin 585 verinäytettä, jotka oli otettu nauta-eläimistä Ahvenanmaalla. Tarkoituksena oli tällä tutkimuksella todeta, missä määrin tartunnasta vapaa lehmä saattaa reagoida nykyisiä tutkimusmenetelmiä käytettäessä. Yksikään näyte ei antanut selvää positiivista tulosta, 2 näytteestä saatiin heikko positiivinen tulos, joka muutaman viikon kuluttua taas oli hävinnyt.

Pseudotuberkuloosi.

Vuonna 1936 todettiin maassamme ensi kerran kalkkunoissa pseudotuberkuloosia. V. 1937 todettiin tämä tauti 2:ssa muussa kalkkunatarhassa.

Syyskuulla v. 1937 toi eräs Malmin asemalla, lähellä Helsinkiä, asuva henkilö laboratorioon tutkittavaksi kuolleen nuoren kalkkunan. Tuoja ilmoitti, että häneltä oli lyhyessä ajassa kuollut toistakymmentä kalkkunaa samoihin oireisiin, noin 30 vielä ollessa sairaina. Kaikkiaan oli parvessa ollut noin 150 kalkkunaa.

Tutkimuksessa todettiin, että kalkkuna oli kuollut pseudotuberkuloosiin. Se oli laihtunut ja sen sisäelimissä, etenkin maksassa, pernassa ja munuaisissa todettiin nuppineulanpään tahi hampun jyvän kokoisia harmaanvalkoisia pesäkkeitä. Sisäelimestä ja verestä viljeltiin *B. pseudotuberculosis rodentium*. Samasta tarhasta tutkittiin vielä 6 kuollutta kalkkunaa. Tulos oli jokaisessa tapauksessa sama kuin edellä.

Lokakuulla v. 1937 lähetettiin Kiikasta kuollut nuori kalkkuna tutkittavaksi ilmoituksella, että 5 eläintä oli kuollut, 9 vielä ollessa sairaina. Myös tässä kalkkunassa todettiin pseudotuberkuloosi.

Koska Saksassa on käytetty sairaiden kalkkunoiden parantamisessa vaksiiniruiskutuksia, ryhdyttiin meillä vastaaviin kokeiluihin. Tulos oli kielteinen.

Malmin ja Kiikan tautitapauksista viljeltiin puhtaiksi 8 bakterikantaa, joihin yhdeksäntenä liittyi v. 1936 Tyrvään tapauksessa saatu kanta. Kaikki nämä kannat olivat tyypillisiä *B. pseudotub. rodentium*-lajeja kasvutapaan nähden. Ne tappoivat kaniinit, marsut ja hiiret, mutta eivät kyyhkysiä.

Koska *B. pseudotub. rodentium* pystyy hajoittamaan eräät sokerilajit muodostaen happoa, mutta ei kaasua, tutkittiin kustakin tarhasta yhtä kantaa tässä suhteessa. Tulos oli, että kaikki 3 kantaa suhtautuivat 20 eri sokerilajiin ja polyvalenttiin alkoholiin aivan samalla tavalla.

Leptospirosi.

Weilin tauti todettiin ensikerran laboratoriossa 23. 7. 37 hopeaketuissa. Kyseessä oli 8 yksilöä käsittävä pentue. Noin 1/2 vuoden ikäisinä poikaset sairastuivat ja kuolivat toinen toisensa jälkeen. Hoitomenetelmät eivät auttaneet.

Myöhemmin todettiin Weilin tauti vielä 3 eri kettulassa. Yhdessä kettulassa saatiin sängen tyydyttäviä tuloksia desinfiomis- ja eristämismenetelmällä sekä antamalla ketuille sisäisesti kalomelia ja hävittämällä kettulasta rotat.

Taudin oireet olivat: korkea kuume varsinkin taudin alkuasteella, oksennuskohtaukset, keltatauti ja ripuli. Raadonavauksessa oli todettavissa maksan

rasvadegeneratio ja ikterus, gastroenteritis hämorrhagica tai catarrhalis, pernatumori (ei aina todettavissa) ja rasvanefrosi. Spirokeettoja löydettiin ileumin sisällyksestä ja munuaisista suoraan nativi-preparaatista mikroskooppia pimentämällä. Diagnosi vahvistettiin Levaditi-hopea-värijäystä käyttämällä.

Seerumien ja istutusaineiden valmistus.

Eläinlääkärien tilauksesta on vuonna 1937 laboratorion lähetetty seuraavat määrät seerumeja ja istutusaineita:

Seerumeja:

Pääntautiseerumia	269 605.85	sm ³
Sikaruususeerumia	136 874	»
Normaaliseerumia	6 381	»
Diplokokkiseerumia	4 000	»
Koliseerumia	20 039.5	»
Sikatautiseerumia	10 592	»
Varsahalvausseerumia	7 884	»
	<hr/>	
	455 376.35	sm ³

Rokotusaineita:

Päätauti-vaksiinia	40 775	sm ³
Penikkatauti-vaksiinia	4 367.5	»
Luomistauti-vaksiinia	13 770	»
Streptokokki-vaksiinia	27 951	»
Koli-vaksiinia	6 300	»
Sikatauti-vaksiinia	268	»
Stafylokokki-vaksiinia	240	»
Varsahalvaus-vaksiinia	30	»
Paratyfus-vaksiinia	6 837	»
Diplokokki-vaksiinia	2 010	»
Raivotauti-istutusainetta	157,5	»
Pernarutto-vaksiinia	2 500	»
Pseudotuberkuloosi-vaksiinia	200	»

Viljelmä:

Luomistautiviljelmää	62 945	»
	<hr/>	
	168 351	sm ³

Tuberkuliinin valmistus.

Vuonna 1937 on valmistettu subkutani-, intrakutani- ja oftalmotuberkuliinia sekä tarkistelihalientä.

Eläinlääkärien tilauksista on toimintavuonna lähetetty valtion laskuun tuberkuliinia seuraavat määrät:

Subkutani-tuberkuliinia	180	sm ³
Intrakutani-tuberkuliinia	16 343	»
Oftalmo-tuberkuliinia	10	»
Synteett. intrakutani-tuberkuliinia	157	»
Lintutuberkuliinia	125	»
Tarkistelihalientä	8 075.5	»

Vuonna 1937 myytiin eläinlääkäreille seuraavat määrät tuberkuliinia:

Subkutani-tuberkuliinia	10.2	sm ³
Intrakutani-tuberkuliinia	196	»
Lintutuberkuliinia	39	»
Tarkistelihalientä	27	»
	<hr/>	
	25 162.7	sm ³

Malleinin valmistus.

Malleinia on valmistettu oftalmokoetta varten. Siitä lähetettiin eläinlääkäreille 126 sm³ maksua vastaan sekä 4 sm³ valtion laskuun.

V.

Pesäketuberkuloottiset nautakarjat.

Vuoden kuluessa hävitettiin valtion varoilla 66 pesäketuberkuloottista karjaa eri puolilla maata. Allaolevasta taulukosta käy selville karjojen luku eri lääneissä, eläinluku, karjojen keskiuus, suoritettu korvaus, kuin myös keskimääräinen korvaus eläintä kohden:

Lääni	Karjojen luku	Eläinluku	Karjojen keskiuus	Korvaus yhteensä	Korvaus eläintä kohti
Uudenmaan	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	2	14	7	26 452: --	1 889: 43
Hämeen	4	146	n. 36	263 278: --	1 803: 27
Viipurin	11	95	n. 9	92 074: 50	969: 20
Mikkelin	—	—	—	—	—
Kuopion	6	85	n. 14	77 429: 75	910: 94
Vaasan	8	54	n. 7	66 857: 75	1 238: 10
Oulun	35	267	n. 8	300 706: 50	1 126: 24
Ahvenanmaan	—	—	—	—	—
Yhteensä	66	661	n. 10	826 798: 50	1 250: 83

Ylläesitetyn lisäksi hävitettiin vuoden kuluessa valtion varoilla sitäpaits 17 pesäketuberkuloottisesta nautakarjasta eri puolella maata 26 eläintä. Allaolevasta taulukosta käy selville saastutettujen karjojen lukumäärä eri lääneissä, hävitettyjen eläinten luku, suoritettu korvaus, kuin myös keskimääräinen korvaus eläintä kohden:

Lääni	Karjojen luku	Hävitettyjen eläinten luku	Korvaus yhteensä	Korvaus eläintä kohti
Uudenmaan	1	1	1 096:—	1 096:—
Turun ja Porin	—	—	—	—
Hämeen	1	1	2 693:—	2 693:—
Viipurin	—	—	—	—
Mikkelin	—	—	—	—
Kuopion	3	10	6 190:—	619: 05
Vaasan	3	3	4 704:—	1 568:—
Oulun	9	11	15 300:—	1 390: 90
Ahvenanmaan	—	—	—	—
Yhteensä	17	26	29 983: 50	1 153: 21

Vuoden lopussa oli maassa vielä pesäketuberkuloottisia karjoja, kuten seuraava taulukko osoittaa:

(*Tuberculose manifeste*¹.)

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjojen luku <i>Nombre des étalles</i>	Eläinten luku <i>Nombre des animaux</i>	Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjojen luku <i>Nombre des étalles</i>	Eläinten luku <i>Nombre des animaux</i>
Helsinki	2	41	Iisalmi	15	301
Karjaa	—	—	Joensuu	—	—
Loviisa	—	—	Kuopio	1	8
Porvoo	—	—	Nurmes	—	—
Vihti	1	245	Suonenjoki	1	8
Uudenmaan lääni	3	286	Tohmajärvi	—	—
Ikaalinen	1	3	Kuopion lääni	17	317
Laitila	—	—	Alavus	—	—
Loimaa	2	150	Jyväskylä	—	—
Pori	—	—	Kokkola	1	18
Salo	6	88	Kristiinankaupunki	3	28
Turku	2	95	Seinäjoki	3	84
Tyrvää	—	—	Vaasa	1	5
Turun ja Porin lääni	11	336	Veteli	—	—
Hämeenlinna	3	87	Viitasaari	—	—
Jämsä	—	—	Vaasan lääni	8	135
Lahti	—	—	Haapavesi	3	16
Tammela	—	—	Kajaani	—	—
Tampere	—	—	Kemi	7	91
Vilppula	—	—	Kittilä	—	—
Hämeen lääni	3	87	Oulu	8	69
Hamina	—	—	Pudasjärvi	—	—
Impilahti	—	—	Rovaniemi	—	—
Kurkijoki	—	—	Ylivieska	—	—
Käkisalmi	1	7	Oulun lääni	18	256
Lappeenranta	—	—	Ahvenanmaan maakunta	—	—
Rautu	6	71	Koko maa	68	1 528
Sortavala	1	21			
Suojärvi	—	—			
Uusikirkko	1	10			
Viipuri	—	—			
Viipurin lääni	9	109			

¹) La grande majorité des réactions constatées en Finlande est causée par le Typus humanus provenant des hommes. Ce genre de maladie n'occasionne jamais des changements pathologiques ou anatomiques chez le bétail qui pourtant réagit à l'examen.

VI.

Eläinlääkärien praktiikkatoiminta.

Kertomusvuoden aikana ovat eläinlääkärit käsitelleet 341 068 tautitapausta, joiden laatu selviää taulukosta n:o 6. Vuoteen 1936 verrattuna on eläinlääkärien toiminta huomattavasti lisääntynyt. Tämä johtunee maatalouden tuntuvasta elpymisestä sekä harvinaisen korkeista kotieläinten hinnoista. Käsiteltyjen eläinten lukumäärä oli v. 1936 259 943, v. 1935 225 054 ja v. 1934 178 672.

VII.

Eläinlääkärien vuosikertomukset.

Piirieläinlääkärit ovat tehneet runsaasti huomioita eläinnäyttelyissä, kantakirjaanotoissa y. m. s. tilaisuuksissa, joissa he viran puolesta ovat olleet läsnä. Niinpä heidän mielestään *siitosoriiden valintaan nähden* on paljon parantamisen varaa. Siitokseen käytetään vielä paljon ala-arvoisia, sukuperältään tuntemattomia kantakirjattomia oriita. Tämän johdosta on ehdotettu, että kaikki kantakirjattomat oriit leikattaisiin valtion puolesta, niinkuin useissa maissa, m. m. Bulgariassa tehdään. Edelleen valitetaan, että on astutettu paikottain miltei kaikki tammattomat huomioonottamatta tammojen soveliaisuutta siitokseen. Tästä on ollut seurauksena mahouden lisääntyminen, kehittymättömien, heikkojen varsojen syntyminen ja tästä suoranaisesti tai epäsuorasti johtunut varsojen runsas kuolevaisuus. Tähän on kuitenkin myöskin vaikuttanut sangen yleisesti esiintynyt *varsahalvaus*, joka on laajalle levinnyt sen johdosta, että astutustoiminta ei ole eläinlääkärien valvonnan alainen.

Suurena epäkohtana pidetään myöskin *hevosten ostoja* ilman eläinlääkärin tarkastusta. On ehdotettu, että Suomessakin voitaisiin toteuttaa pakollinen ikämerkintä — polttamalla varsojen syntymävuosi näkyväälle paikalle ihoon — jotta väärinkäytökset hevoskaupoissa voitaisiin estää.

Huomattavan puutteellinen on *kariohoito*. Ammattitaitoisia kengitysseppiä ei ole riittävästi saatavissa. Etenkin sairaskengitys on aivan alkuperäisellä asteella.

Rovaniemen piirin piirieläinlääkäri mainitsee vuosikertomuksessaan, että huomattavana ja merkittävänä parannuksena on pidettävä Perä-Pohjolan metsätyömailla talvisin toimeenpantua *hevosten vakuutusta*. Lähes 1 300 hevosomistajaa vakuutti talveksi 1937 hevosensa.

Piirieläinlääkärien säännölliset *käynnit metsätyömailla* ovat myöskin olleet omiaan estämään huonojen hevosten tuomista metsätöihin ja vähentämään eläinräkkäystä.

Vaikeanlaatuista *pääntautia*, jota v. 1936 ja etenkin v. 1935 esiintyi suurimassa osassa maata, ilmeni paikoittain kertomusvuodenkin aikana. Vaksiini ja seerumikäsittely antoivat nytkin, kuten v. 1935 ja 1936, erilaisia tuloksia. Porvoon piirin piirieläinlääkärin mielestä antaa seerumi suurissa annoksissa (100—300 cm³) taudin alkuaosteella hyviä tuloksia. Samoin pitää hän määrä-

tietoista vaksineerausta tarkoituksenmukaisena siinä tapauksessa, että toistetaan hoito vähintään 2 kertaa 3 à 4 kuukauden väliajoin. Rovaniemen piirin piirieläinlääkäri sanoo m. m.: »Kokemus, joka minulla on kevättalvella suorittamistani suojelusistutuksista, on suurimmalta osalta kielteinen. Samoin oli laita seerumiinkin nähden taudin hoidossa. Yhtä kielteisen tuloksen näytti myös kyllä antavan esim. rivanoliliuos suonensisäisesti käytettynä». Loviisan piirin piirieläinlääkäri ei myöskään saavuttanut toivottua tulosta seerumin käytöllä. Jälkitautilta on tänäkin vuonna esiintynyt täpläkuumetta, ja on sitä hoidettu suuria pääntautiseerumiannoksia käyttämällä sekä symptomaattisesti.

Laitilan piirin piirieläinlääkäri kirjoittaa *hevosen influenssasta* seuraavaa: »Talvella, helmi-maaliskuun vaihteessa alkoi hevosiin ilmestyä influenssaa. Kun tämä oli luonteeltaan hyvin atyyppistä, vaikeutti se aluksi diagnoosin tekoa, niin että kymmenkunta hevosta ehti tautiin kuolla, ennenkuin saatiin selville, mistä oli kysymys. Eläinlääkäreitten hoitoon tuli yhteensä 122 tapausta. Tautiin sairastui harvoin enemmän kuin yksi hevonen samassa tallissa. Sairastuneet olivat yleensä nuoria 2—4 vuotiaita hevosia ja vain harvoja nuorempia tai vanhempia hevosia sairastui. Muutamissa tapauksissa sai tauti selvän kliinillisen influenssan kuvan tulehtuneine jännetuppeineen ja nahanalaisine ödeemeineen. Kliinillisesti oli keuhkoputkikatarri vain harvoin todettavissa». Myöskin Alavuden piirin piirieläinlääkäri joutui syksyllä tekemisiin hevosissa ilmaantuneen pahanlaatuisen influenssan kanssa. Hänen tietoonsa tuli 46 tapausta, joista 5 päättyi kuolemaan. Koko maassa oli ilmoitettujen tapausten lukumäärä 2 263, vastaavan luvun ollessa v. 1936 42 ja v. 1935 15.

Tarttuvista hevosten taudeista mainittakoon edelleen *tarttuva hevosyskä*, joka ilmestyi kaikkialle maahamme epizootiana. Ilmoitettujen sairastapausten lukumäärä oli 2 681, mutta tämä luku ei anna todellista kuvaa taudin levenemisestä. Paikotellen tauti levisi kaikkiin hevosiin. Tauti oli yleensä laadultaan varsin lievää ja on tiedossa ainoastaan muutama kuolemantapaus. Suojärven piirin piirieläinlääkäri kirjoittaa m. m. seuraavaa: »Tammikuun aikana, jolloin metsätyöt alkoivat, levisi kulovalkeana tarttuva hevosyskä. Melkein jokainen hevonen yski, oli noin viikon päivät alakuloinen, minkä jälkeen se taas kykeni työhön. Ainoastaan muutamassa tapauksessa kesti kuumetta pitempään ja hevonen tuli talven ajaksi työkyvyttömäksi. Nämä tapaukset paranivat vasta kesän tultua».

Kemin piirieläinlääkäripiirissä Alatorniolla kuoli kertomusvuoden aikana 2 hevosta *näivetystautiin*. Tauti oli peräisin Ruotsin puolelta, missä Torniojoki-laaksossa todettiin näivetystautia vuoden aikana 14 tapausta.

Luomistautitilanne maassamme vuodesta 1928 alkaen käy selville taulukeesta n:o 4. Vuoden 1937 lopussa olisi maassamme 2 932 saastutettua nautakarjaa. Tämä luku ei kuitenkaan vastaa todellisuutta, sillä tautia lienee ollut ainakin 4 000 navetassa. Viljelmän käytöstä lausuu Porvoon piirin piirieläinlääkäri seuraavaa: »Mitä tulee viljelmän käyttöön hoitotarkoituksessa, jota olen vuosien kuluessa käyttänyt verrattain runsaasti, en ole enää niin vakuutettu siitä, että useasti näennäisesti hyvät tulokset olisivat olleet viljelmähoidon ansiota. Useissa nautakarjoissa, joissa viljelmää ei ole käytetty, ei nimittäin useampia luomistapauksia ole ilmennyt kuin niissä karjoissa, joissa viljelmää on käy-

tetty. Löytyypä esimerkkejä, että kaikki lehmät ovat luoneet siitä huolimatta, että eläimiä on viljelmällä käsitelty. Olen kuitenkin sitä mieltä, että karjoissa, joissa tauti on raivonnut ja sittemmin on muuttunut kroonilliseksi, karjanomistajien tappioita voidaan lieventää käsittelemällä nuoria eläimiä ab-viljelmällä 6—8 viikkoa ennen astuttamista, samanaikaisesti kun niiden vastustuskykyä kohotetaan määrätietoisella ruokinnalla ja hoidolla. En usko, että tautiin voitaisiin vaikuttaa edullisesti käyttämällä ab-vaksiinia». Ylimääräinen eläinlääkäri Limingassa on edelleen jatkanut jo vuosia kestänyttä luomistautityötä Limingassa ja naapuripitäjissä. Kaikissa karjoissa, joissa luomisia viimeaikoina on sattunut, on suoritettu rokotuksia viljelmää käyttäen. Karjoissa, joissa tauti juuri on puhjennut, on kaikki eläimet rokotettu. Taloissa, joissa tauti on muuttunut kroonilliseksi, on ainoastaan astuttamattomat hiehot otettu käsittelyn alaisiksi. Viljelmäkäsittely on kyseessäolevan eläinlääkärimielestä edelleen osoittautunut mitä luotettavimmaksi vastustustoimenpiteeksi. Vaksiinia ei hän sitävastoin ole enää käyttänyt, koska se aikaisemmin on antanut epätyytyttäviä tuloksia.

Kuten vuosikertomuksen V osassa mainitaan, hävitettiin valtion kustannuksella kertomusvuoden aikana *pesäketuberkuloosin* takia 66 nautakarjaa, käsittäen 661 nautaeläintä. Tämän lisäksi teurastettiin pesäketuberkuloosisista nautakarjoista 26 eläintä. Eniten pesäketuberkuloosia on todettu Oulun läänissä etenkin Kemin piirieläinlääkäripiirissä, jossa raadonavauksissa todettiin v. 1937 yhteensä 54 tuberkuloositapausta, jotka Valtion Eläinlääkintölaboratorion tutkimus sittemmin vahvisti. Vaikeimmin saastutettuihin alueisiin kuuluu edelleen Iisalmen piirieläinlääkäripiiri. Samoin lienee mainittua tautia laajemmin Seinäjoen, Sortavalan, Uudenkirkon ja Raudun piirieläinlääkäripiireissä.

Vuonna 1936 Sortavalan ja Tohmajärven piirieläinlääkäripiireissä raivonnut pernaruttoepizootia ei kertomusvuoden aikana jatkunut, sillä tautiin kuoli kertomusvuonna vain 7 eläintä. Kuten v. 1936, toimeenpantiin nytkin saastutetuilla alueilla yleinen suojelusistutus.

Ritinäruttotapauksia ilmoitettiin vain 26, näistä 25 Keski- ja Itäsuomessa. Kuten Sortavalan ja Joensuun piirieläinlääkärit mainitsivat, ei tämä luku vastaa todellista tautitilannetta, sillä kansa suhtautuu tähän tautiin välinpitämättömästi, eikä ilmoita tautitapauksista. Pitkärannan piirin Salmin pitäjän Käsänselän kylässä on toimitettu nautojen profylaktinen ritinäruttooseerumikäsittely, käsittäen 43 talon nautakarjat.

Punatautia esiintyi kertomusvuonna tavallista runsaammin. Taudin intensiivisyyttä todistaa Vihdin kunnassa eräässä 60 eläintä käsittävässä nautakarjassa raivonnut punatauti, jolloin syys—lokakuun vaihteessa noin 2 viikon kuluessa sairastui 17 eläintä. Hartolan piirin piirieläinlääkäri mainitsee taudin ilmenneen jo aikaisin kesän alussa ja oli tartunta niin voimakasta, että vasikatkin sairastuivat. Taudin hoitotavoista ovat ichtargani- ja protargoliruiskeet olleet tavallisimpia ja on kummallakin menettelytavalla kannattajansa. Vaikeimmissa tapauksissa on verensiirtokin tullut enemmän käytäntöön ja sekin hyvällä menestyksellä. Uudemmissa lääkkeistä mainitsee Viipurin piirin piirieläinlääkäri, että todoritilla saavutetut tulokset ovat melko kielteiset, sen sijaan

acaprini on varmempi, joskaan tuskin ichtargania parempi. Jämsän piirin piirieläinlääkäri on edelleenkin käyttänyt vaksiinia kolmessa karjassa, joissa tauti aikaisemmin on ollut jokavuotinen vieras. Vakseen käytön jälkeen ei ole yhtään tapausta ilmaantunut.

Tarttuva, streptokokkien aiheuttama *utaretulehdus* on ollut yleinen ja sen vastustaminen on tuottanut niin karjanomistajille kuin eläinlääkäreillekin katkeria vastoinkäymisiä. Kirkkonummen kunnaneläinlääkäri painostaa sitä seikkaa, että huutokauppoja pidettäessä ja yleensä nautaeläimiä myytessä pitäisi kiinnittää streptokokkiutaretulehdukseen enemmän huomiota kuin tähän asti. Hän ehdottaa, niinkuin monet muutkin eläinlääkärit, että taudin vastustamista silmälläpitäen kroonillista utaretulehdusta potevat eläimet olisi hävitettävä, koska ne ylläpitävät tartuntaa vuosikausia.

Edellisenä vuonna ja kertomusvuoden alussa levisi pälvisilva Sortavalan piirieläinlääkäripiirissä laajalti niin kotieläimiin kuin ihmisiinkin. Samoin ilmoittaa Laitilan piirin piirieläinlääkäri hänen piirissään yltäkkiä ilmestyneen nautakarjoihin pälvisilvaa suuressa määrin.

Sikaruusutapauksia esiintyi maassamme v. 1937 huomattavasti enemmän kuin edellisinä vuosina. Sairastapauksista joutuu vain murto-osa eläinlääkärien hoidettaviksi.

Porsasyskästä kirjoittaa Laitilan piirin piirieläinlääkäri seuraavasti: »Porsasyskä on huomattavasti vähentynyt kertomusvuoden aikana. Tämä johtuu siitä, että monia porsasyskän saastuttamia sikaloita on lopetettu ja näihin on hankittu uusi terve sikakanta suoritetun desinfioinnin jälkeen. Käytäntö näyttääkin osoittavan, että tämä radikaalinen menettely vie nopeasti päämäärään ja lopultaikin tulee halvimmaksi menettelyksi. Siitä, että porsasyskä piirissäni esiintyy itsenäisenä tarttuvana tautina, ei ole epäilyksiä. Puutteelliset hygieniset olosuhteet voivat kyllä olla myötävaikuttavina tekijöinä taudin kulussa sikalassa, mutta ratkaisevia ne eivät ole. Käytäntö osoittaa, että täysikasvuiset siat, jotka eivät koskaan ole itse porsasyskää kliinillisesti sairastaneet, voivat helposti tartuntaa levittää, mikäli ne ovat porsasyskäisestä sikalasta peräisin. On myös joskus sattunut tapauksia, että täysikasvuiset siat sairastuvat äkilliseen porsasyskään voimakkaan ja nopeasti tappavan keuhkotulehduksen muodossa.»

Penikkatauti koirissa kuuluu yhä edelleen niihin tauteihin, joissa kuolinprosentti on korkea. Porvoon piirin piirieläinlääkäri ilmoittaa 28 tapauksesta 12 kuolleen. Etenkin aryokkaat jalompirotuiset penikat osoittautuivat alttiimmiksi tälle taudille ja ilmeni tauti jo sen alkuvaiheilla pahanlaatuisen hermomuodon oirein. Symptomaattisen terapian yhteydessä käytti Porvoon piirin piirieläinlääkäri kallista Laidlow-Dunkin seerumia, mutta osoittautui tämä riittämättömäksi vaikeissa tapauksissa ja kelpaamattomaksi hermomuodon ollessa kysymyksessä. Profylaktisesti hän käsitteli pentuja Laidlow-Dunkin menetelmän mukaisesti ja osoittautuivat tulokset hyviksi. Seinäjoen piirin piirieläinlääkäri ilmoittaa Valtion Eläinlääkintölaboratoriosta saadulla vaksiinilla käsiteltyihin koiriin tulleen myös penikkataudin, mutta ei n. s. hermomuotoa, joten hänen käsityksensä mukaan jotakin hyötyä näyttää vaksineerauksesta olevan. Myöskään Perlebergin »Staupeimmunseerumilla» ei saatu tyydyttäviä tuloksia.

Kemin piirin piirieläinlääkäri ilmoittaa Suomen ja Ruotsin Alatorniolla parissa kettulassa n. 30 hopeaketun sairastuneen penikkatautiin, joka tarttui suoraan koirista kettuihin. Paikkakunnalla oli aikaisemmin sairastunut myös joukko koiria samanlaisin oirein.

Valkovatsuri on levinnyt etenkin Laitilan piirieläinlääkäripiirissä. Sikäläinen piirieläinlääkäri kirjoittaa seuraavasti: »Kun työ piirin alueella tämän taudin vastustamiseksi oli kertomusvuoden aikana vasta alulla, on ennaaikaista varmuudella ilmoittaa todella saastutettujen kanaloitten lukumäärää. Pahimmin saastutetulta näyttää Laitilan kunta. Valkovatsurin varalta suoritettiin yhteensä 108 veritutkimusta 72 eri kanalassa ja tutkittiin näistä yhteensä 14 415 verinäytettä. Lisäksi tutkittiin bakteriologisesti runsaasti kanoja ja kananpoikasia. Vuoden lopussa oli saastutettuja kanaloita 40. Tämä ei kuitenkaan vastaa todellista tilannetta, sillä tautia esiintyy paljon runsaammin, vaikkakaan kanaloita ei runsaan muun työn takia ole ehditty tutkia siinä määrin kuin olisi ollut suotavaa. Kanalan puhdistaminen tartunnasta jatkuvien veritutkimusten ja vastavaikuttavien kanojen hävittämisen avulla näyttää kyllä onnistuvan vaikeasti saastutetussakin kanalassa, mutta vaatii tämä silloin pitkän ajan ja runsaita tutkimuksia. Milloin saastutettujen kanojen määrä ensimmäisessä tutkimuksessa jää alle 20 % kanojen koko lukumäärästä, silloin saadaan kanala verrattain pian puhtaaksi, mutta vaikeammin saastutetuissa kanaloissa näyttää edullisemmalta selvitä taudista tappamalla kaikki kanat».

Tarttuvista turkiseläintaudeista *aivotulehdus* (penikkatauti?) teki suurta tuhoa Otalammella Vihdissä. Kettulan 800 hopeaketusta kuoli yli 500 eläintä.

Tauti, jonka alkusyytä ei tunneta, on hevosissa ja lehmissä laidunruokinnan aikana *aivotulehduksen* oirein esiintyvä, melkein säännöllisesti kuolemaan johtava sairastuminen. Jämsän piirissä kuoli tähän tautiin kolme hevosta, eräässä nautakarjassa samanlaisin oirein neljä eläintä, toisessa kaksi ja tämän lisäksi muutamia yksityistapauksia; kaikki nämä tapaukset sattuivat samoihin aikoihin kaukana toisistaan ja osaksi eri pitäjissä.

Puutostaudeista kirjoittaa Laitilan piirin piirieläinlääkäri seuraavasti: »Kaikkien piirissä asuvien eläinlääkäreitten praktiikalle antaa leimansa runsas puutostautien esiintyminen. Vaikka kesän 1936 sato oli verraten hyvä, on kuitenkin puutostauteja runsaasti esiintynyt. Lauheikkoudet, asetonemia, laidun-, lypsy- ja poikimahalvaukset, tetaniat ovat varsin tavallisia. Lisäksi esiintyy piiriin alueella sellaisia sekä nautaeläinten että sikojen ja kanojen sairauksia, jotka ilmeisesti on luettava puutostauteihin kuuluviksi, mutta joitten sekä etiologia että terapia on hämärän peitossa. Jo edellisessä vuosikertomuksessani kiinnitin huomiota meren rannalla Pyhämaan kunnassa lehmissä keväisin esiintyvään tautiin, jonka selvin symptoomi on se, että lehmäin kyntyset irtautuvat. Sikojen puutostaudeista on ennen kaikkea mainittava tauti, joka jättää huomattavat patologis-anatomiset muutokset haimaan. Tämä laajenee hyvin huomattavasti ja muuttuu kovaksi. Yleensä näyttävät puutostaudit, ei ainoastaan tunnetut vaan ennenkaikkea tuntemattomat olevan tieteellistä selvitystä vailla». Myös Kangasalan pitäjässä esiintyi eläimissä puutostauteja hyvin runsaasti, aiheuttaen m. m. Sahalahdella porsaiden joukkokuolemisia niin laajassa

mittakaavassa, että omistajat epäilivät olevan kyseessä myrkytyksen, jonka he luulivat aiheutuvan jostakin meijerin käyttämästä astianpesuaineesta. Todellinen joukkokuoleman syy oli kuitenkin Kangasalan kunnaneläinlääkäriin miehestä yksipuolinen meijerijäteruokinnan aiheuttama vitamiini- ja kivennäispuute. Hartolan piirin piirieläinlääkäri mainitsee sikojen kesäkuulla osoittaneen D-vitamiinien puutetta. Alussa siat lihoivat (kuten tavallisesti ravitsevasta, vitamiiniköyhästä ravinnosta), mutta kuolivat sitten yhtäkkiä melkein ilman huomattavaa sairautta. Lievempää puutetta kärsivät tulivat vaaleiksi, usein kellertäviksi, ja osoittivat luunpehmeämistä. Imevät porsaasivat saivat rupia ja kokko pahnue kuoli melkein yhtäkkiä, jos ei emää ajoissa oltu ruokittu D-vitamiineja sisältävällä ruualla. Valtion eläinlääkintölaboratorioon lähetetyissä näytteissä todettiin säännöllisesti puutostautia. Parantamisessa käytettiin etupäässä kalamaksaöljyä ja vitarehua. Samoin ilmoittaa Pälkäneen kunnaneläinlääkäri vastasyntyneissä porsaissa esiintyneen tautia, joka valtion eläinlääkintölaboratoriossa todettiin anemiaksi. Todennäköisesti on tämäkin tauti ryhmiteltävä puutostautien joukkoon. Tavalliset anemialääkkeet osoittautuivat täällä tehottomiksi, mutta koliseerumilla (4 cm³) ja ichtarganilla (1 %) paranivat kaikki sellaisetkin porsaasivat, jotka jo olivat sairastuneet. Näissäkin pahnueissa todettiin anemia porsaissa, jotka olivat kuolleet ennen käsittelyä.

Tammikuun lopussa v. 1937 kuoli Pitkärannan piirieläinlääkäripiirin Suistamon pitäjän Jalovaaran kylän Blinikan tilalla talon 26 nautaeläimestä 11. Kuoleman syyksi todettiin *arsenikkimyrkytys* ja löydettiin arsenikkia runsaasti navetassa olevasta vesisäiliöstä. Samoin todettiin samassa piirissä Impilahden pitäjässä kesällä kuolemaan johtanut myrkytystapaus, jolloin lehmälle oli annettu keisarinvihreää.

VIII.

Eläinten maahantuonti.

Vuoden aikana ovat eläinlääkärit tarkastaneet maahan tuotuja eläimiä seuraavat määrät:

hevoseja	1 289
kauttakuljetushevoseja	280
hevoseja Pohjoismaisiin ratsastuskilpailuihin	34
lampaita	8
koiria	130
koiria Kennelklubin näyttelyihin	13
turkiseläimiä	931
siipikarjaa	3
muita eläimiä	122
	Yhteensä 2 810

IX.

Lihantarkastus.

V. 1937 oli maassa toiminnassa seuraavat 26 hyväksyttyä teurastamoja, joista kunnallisia 8, osuusteurastamoja 14 ja yksityisiä 4.

Teuras-
tamoni
N:o

1. Karjakeskuskunnan r. l. teurastamo, Helsinki. *Vientiteurastamon oikeudet.*
2. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Turku. *Vientiteurastamon oikeudet.*
3. Tampereen kaupungin teurastamo, Tampere. *Vientiteurastamon oikeudet.*
4. Viipurin kaupungin teurastamo, Viipuri. *Vientiteurastamon oikeudet.*
5. Porvoon kaupungin teurastamo, Porvoo. *Vientiteurastamon oikeudet.*
6. Vaasan kaupungin teurastamo, Vaasa. *Vientiteurastamon oikeudet.*
7. Lahden kaupungin teurastamo, Lahti.
8. Osuuskunta Satakunnan Karjakeskuksen r. l. teurastamo, Pori. *Vientiteurastamon oikeudet myönnetty määräajaksi.*
9. Keski-Pohjanmaan Osuuskaupan r. l. teurastamo, Kokkola. *Vientiteurastamon oikeudet.*
10. Kuopion Karjanmyyntiosuuskunnan r. l. teurastamo, Kuopio. *Vientiteurastamon oikeudet myönnetty v. 1937.*
11. K. A. Ojalan teurastamo, Maaria.
12. Forssan kauppalan teurastamo, Forssa.
13. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Salo. *Vientiteurastamon oikeudet.*
14. Oy. Karjakeskuksen teurastamo, Kouvola.
15. Karjakeskuskunnan r. l. teurastamo, Tornio. *Vientiteurastamon oikeudet myönnetty määräajaksi.*
16. Ålands Andelsslakteri m. b. t., teurastamo, Gölby. *Vientiteurastamon oikeudet myönnetty v. 1937.*
17. Hvitfeldtin teurastamo, Turku.
18. Länsi-Uudenmaan Osuusteurastamo r. l., Lohja. *Vientiteurastamon oikeudet myönnetty v. 1937.*
19. Hämeenlinnan kaupungin teurastamo, Hämeenlinna.
20. Helsingin kaupungin teurastamo, Helsinki. *Vientiteurastamon oikeudet.*
21. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Loimaa.
22. Osuuskunta Itikan r. l. teurastamo, Seinäjoki. *Vientiteurastamon oikeudet.*
23. R. Erikssonin teurastamo, Saltvik. *Vientiteurastamon oikeudet.*
24. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Humppila.
25. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Vehmaa.
26. Osuuskunta Karjapohjolan r. l. teurastamo, Oulu. *Vientiteurastamon oikeudet.*

Valtion lihantarkastamon kautta tuotiin maahan Virosta 3 603 kpl. kokonaista raavaan ruhoa ja 4 puolikasta sekä 3 vasikan ruhoa. Yhteensä 14 233 kg.

Triikiinien varalta on tuontisilavaa tutkittu kaikkiaan 14 187.6 kg. Tutkitut näytteet olivat kaikki triikiinivapaita.

Uudenkaarlepyyn kaupungissa määrättiin toimeenpantavaksi lainmukainen lihan tarkastus 1/11 1937.

Seuraavat lihan tarkastamot hyväksyttiin tarkoitukseensa: Uudenkaarlepyyn ja Lappeenrannan kaupunkien sekä Ruokolahden, Perniön ja Mäntän kuntien lihan tarkastamot. Väliaikaisesti hyväksyttiin tarkoitukseensa Lohjan kunnan lihan tarkastamo.

Lihan tarkastamoita oli maassa vuoden lopussa toiminnassa seuraavat 80:

Dragsfjärdin kunnan lihan tarkastamo	Loviisan kaupungin lihan tarkastamo
Enson »	Maarianhaminan kaupungin »
Forssan kauppalan »	Malmin »
Haagan kauppalan »	Mikkelin kaupungin »
Haminan kaupungin »	Mäntän kunnan »
Hangon kaupungin »	Nokian kauppalan »
Heinolan kaupungin »	Nummen kunnan »
Helsingin kaupungin »	Närpiön kunnan »
Huittisten kunnan »	Oriveden kunnan »
Hyvinkään kauppalan »	Oulun kaupungin »
Hämeenlinnan kaup. »	Paimion kunnan »
Iisalmen kaupungin »	Paraisten kunnan »
Ilmajoen kunnan »	Perniön kunnan »
Ikaalisten kauppalan »	Pietarsaaren »
Joensuun kaupungin »	Porin kaupungin »
Jomalan kunnan »	Porvoon kaupungin »
Jyväskylän kaupungin »	Rauman kaupungin »
Kajaanin kaupungin »	Riihimäen kauppalan »
Kankanpään kunnan »	Rovaniemen kauppalan »
Karinaisten kunnan »	Ruokolahden kunnan »
Karjaan kauppalan »	Salon kauppalan »
Kemin kaupungin »	Savonlinnan kaupungin »
Keravan kauppalan »	Seinäjoen kauppalan »
Karkkilan kauppalan »	Sortavalan kaupungin »
Kokemäen kunnan »	Tammisaaren kaupungin »
Kokkolan kaupungin »	Tampereen kaupungin »
Kotkan kaupungin »	Terijoen kunnan »
Kouvolan kauppalan »	Toijalan »
Kristiinankaupungin »	Turun kaupungin »
Kuopion kaupungin »	Urjalan kunnan »
Kuusankosken kunnan »	Uudenkaupungin »
Kymin kunnan »	Uudenkaarlepyyn »
Käkisalmen kaupungin »	Vammalan kauppalan »
Lahden kaupungin »	Valtion »
Laitilan kunnan »	Varkauden kauppalan »
Lappeenrannan kaupungin »	Vaasan kaupungin »
Lapuan kunnan »	Vehmaan kunnan »
Lohjan kauppalan »	Viipurin kaupungin »
Lohjan kunnan »	Vöyrin kunnan »
Loimaan kauppalan »	Ylistaron kunnan »

Lihaa vietiin maasta v. 1937 seuraavasti:
Exportation de la viande en 1937:

Tullikamari	Sianlihaa tuoretta		Sianlihaa suolattua tai savustettua		Poronlihaa, tuoretta		Poronlihaa suol., savust. tai kuiv.		Linnunlihaa		Lihaa, muunl., tuoretta		Lihaa, muunl., suolatt., savust. tai kuivattua	
	kg	mk	kg	mk	kg	mk	kg	mk	kg	mk	kg	mk	kg	mk
Tornio	41 168	487 186	4 745	65 986	1 106 059	14 145 129	3 957	66 817	89 835	999 737	590 718	5 036 568	9 328	76 166
Vaasa	—	—	—	—	—	—	—	—	70	1 000	—	—	—	—
Turku	646 208	8 833 850	712 549	12 009 786	—	—	246	5 440	825 884	9 435 372	510 357	4 130 819	1 707	19 000
Maarianhamina ..	27 118	329 992	—	—	—	—	—	—	84	950	82 163	755 889	—	—
Degerby	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158	630	—	—
Helsinki	387 508	5 877 961	387 833	5 593 070	11 894	161 764	267	5 460	202 791	2 647 888	—	—	5	156
Kotka	—	—	24	450	—	—	89	2 700	605	5 400	—	—	—	—
Loviisa	—	—	—	—	—	—	—	—	13	238	—	—	—	—
Rajajoki	825	18 132	1 671	42 270	—	—	—	—	611	10 827	—	—	—	—
Petsamo	—	—	—	—	67 407	719 922	—	—	2 325	31 535	—	—	—	—
Yhteensä, 1 102 827 15 547 121	1 106 822	17 711 562	1 185 360	15 026 815	4 560	80 462	1 121 218	13 132 947	1 188 534	10 001 898	11 140	98 537	—	—

Jällempänä olevista taulukoista käy selville montako ruhoa eri tarkastamoissa on tarkastettu sekä kuinka monta eläintä eri teurastamoissa on teurastettu ja tarkastettu.

Taulukot n:o 9 ja 10 ovat yhdistelmiä lihantarkastamoissa ja teurastamoissa v. 1937 suoritettussa lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä. Nautakarjatuberkuloosia on tavattu 108 tapausta eli 0.014 % kaikista tarkastetuista nautaeläimistä. Taulukoissa olevat sioissa havaitut tuberkuloositapaukset ovat joitakin poikkeuksia lukuunottamatta olleet humanitartunnasta johtuneita.

Vuoden kuluessa on tehty 106 lihantarkastamoihin ja teurastamoihin kohdistunutta tarkastusta. Näissä todetut epäkohdat, jotka ovat antaneet aiheutta huomautuksiin, selviävät allaolevasta taulukosta.

	tarkas- tamot	teuras- tamot
Rakennuksia koskevia epäkohtia	8	1
Järjestys ja puhtaus puutteellinen	5	2
Siisteys lihan käsittelyssä puutteellinen	5	—
Tarkastushuoneen tai teurastushallien kunnossapito ja sisustus puutteellinen	11	3
Erikoiskäsittelysuojissa epäkohtia	10	—
Suolipuhdistamossa epäkohtia	—	2
Laboratorio tai sen välineet epätyytyttävässä kunnossa	5	2
Bakteriologisen lihantarkastuksen suorittaminen puutteellinen	11	2
Trikiinintutkimuksessa puutteellisuuksia	1	—
Hylätyn lihan käsittelyssä ja käytössä epäkohtia	14	—
Tarkastuksen suorittaminen puutteellista	4	1
Sairasosastossa epäkohtia	—	1
Päiväkirjat tai taksat puutteellisia	3	—
	Yhteensä 77	14

Lihanjalostustehtaisiin kohdistuvia tarkastuksia on tehty 100. Näissä todetut epäkohdat, jotka ovat antaneet aiheutta huomautuksiin, selviävät allaolevasta taulukosta.

Rakennuksia koskevia epäkohtia	10
Järjestys ja puhtaus puutteellinen	9
Leikkuu- ja konehuone epätyytyttävässä kunnossa	5
Keitto- tai savustusosasto epätyytyttävässä kunnossa	1
Varastoissa ja kellareissa puutteellisuuksia	4
Raaka-aineissa huomauttamista	2
Tuotteiden merkitsemisessä epäkohtia	14
Valvonnassa puutteellisuuksia	21
	Yhteensä 66

X.

Teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastavienti.

Tammikuun 29 päivänä tulivat voimaan laki teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä ja asetus sen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

Asetuksen edellyttämiä siipikarjateurastamoita oli vuoden lopussa toiminnassa 14.

Vuoden kuluessa hyväksyttiin vakinaisesti tarkoitukseensa seuraavat siipikarjateurastamot:

Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. siipikarjateurastamo, Turku.
Kontio & Kontion siipikarjateurastamo, Turku.
Turun kaupungin siipikarjateurastamo, Turku.
Helsingin kaupungin siipikarjateurastamo, Helsinki ja
Karjakeskuskunnan r. l. siipikarjateurastamo, Helsinki.

sekä väliaikaisesti seuraavat siipikarjateurastamot:

A. A. Bergelinin siipikarjateurastamo, Turku,
V. Likitalon siipikarjateurastamo, Turku,
M. Averinin siipikarjateurastamo, Muolaa,
J. R. Tannerin siipikarjateurastamo, Turku,
A. Savikurjen siipikarjateurastamo, Kokemäki,
W. Krugloffin siipikarjateurastamo, Uusikirkko V. l.
»Riistan» siipikarjateurastamo, Turku,
T. Huiskalan siipikarjateurastamo, Turku ja
Pohjanmaan Liha Oy:n siipikarjateurastamo, Vaasa.

Taulukkeesta n:o 11 käy selville miten paljon teurastettua siipikarjaa kussakin siipikarjateurastamossa on vuoden aikana vientiä varten tarkastettu sekä hylättyjen eläinten lukumäärä.

Maastavietävän syötävän metsänriistan tarkastuksen ovat suorittaneet tähän tarkoitukseen määrättyt eläinlääkärit. Vienti on tapahtunut Helsingin, Turun, Tornion, Vaasan ja Kotkan tullikamarien kautta, mutta on vientitavaran tarkastus ollut sallittua myöskin Kokkolassa, Lahdessa, Oulussa ja Rovaniemellä. Taulukkeesta n:o 12 ilmenee miten paljon eri tarkastuspaikkakunnilla on tarkastettu sekä hylättyjen eläinten lukumäärä.

XI.

Maidontarkastus.

Eläinlääkintöosaston toimesta on maan maidontarkastusoloista laadittu seuraava taulukko:

	Kaupungit			Kauppalat			Kaupungit ja kauppalat yhteensä
	Asukasluku			Asukasluku			
	yli 4 000	alle 4 000	yh- teensä	yli 4 000	alle 4 000	yh- teensä	
Yhdyskunnassa ei ole kunnallista maidontarkastusta	1	7	8	—	12	12	20
Yhdyskunnassa on kunnallinen maidontarkastus	24	6	30	12	3	15	45
<i>Maito ja kerma tarkastetaan:</i>							
a) rasvapitoisuudeltaan	24	6	30	12	3	15	45
b) kestävyydeltään	22	5	27	12	—	12	39
c) muussa suhteessa kemialliselta kokoomukseltaan	16	3	19	7	—	7	26
<i>Tuotannon hygieninen valvonta:</i>							
a) on säännöllisesti toistuva	4	1	5	—	—	—	5
b) on tilapäisluontoinen	8	1	9	3	1	4	13
c) puuttuu	12	4	16	9	2	11	27
<i>Tuberkuläämitarkastukset:</i>							
a) tarkastus koskee kaikkien tuottajien karjoja	14	1	15	3	—	3	18
b) tarkastus ei koske kaikkien tuottajien karjoja	10	5	15	9	3	12	27
<i>Tarkastustoimintaa johtaa:</i>							
a) eläinlääkäri	23	5	28	10	2	12	40
b) muu akateemisen loppututkin- non suorittanut henkilö	1	—	1	—	—	—	1
c) terveyskaitsija, tarkastuskar- jakkoo j. n. e.	—	1	1	2	1	3	4

Kun maidontarkastusoloja maassa ei ole lainsäädäntöteitse yhtenäisesti järjestetty, on valtioneuvosto asettanut komitean laatimaan ehdotuksen maidontarkastuksen järjestämisestä maahan.

Sammandrag.

Under redogörelseåret har till lantbruksministeriets veterinäravdelning anlant 22 993 olika skrivelser och från densamma har avsänts 6 481 skrivelser. Dessutom har genom lantbruksministeriets allmänna registratorskontor expedierats 1 740 skrivelser, vilka berört veterinäravdelningen.

Följande lagar och författningar berörande veterinärvesendet har under året givits:

- N:r 40, av den 29 januari, lag om export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt.
- N:r 41, av den 29 januari, förordning om verkställighet av lagen den 29 januari 1937 om export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt.
- N:r 75, av den 4 februari, statsrådets beslut angående export av matnyttigt vilt direkt över gränsen från Petsamo härad samt Enontekiö kommun.
- N:r 92, av den 18 februari, statsrådets beslut angående legitimationsexamen för djurläkare.
- N:r 91, av den 19 februari, förordning angående ändring av förordningen den 29 januari 1937 om verkställighet och tillämpning av lagen om export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt.
- N:r 302, av den 21 augusti, lag om djursjukdomar.
- N:r 356, av den 29 oktober, förordning angående tillämpning av lagen om djursjukdomar.
- N:r 357, av den 29 oktober, förordning innefattande reglemente för distriktsdjurläkarna.
- N:r 358, av den 29 oktober, lantbruksministeriets beslut innefattande instruktion för distriktsdjurläkarna.
- N:r 406, av den 10 december, förordning angående inskränkning av införseln av djur eller oberedda delar och produkter av dem ävensom av vissa andra varor i och för hämmande av djursjukdomars spridning.
- N:r 438, av den 22 december, förordning angående lantbruksministeriet.

Under året har veterinäravdelningen utgivit 8 cirkulär.

Åt veterinärstuderande har i form av studieunderstöd utdelats 70 000 mk.

Veterinäravdelningens konsultativa kommission har sammanträtt 15 gånger och därvid behandlat utnämningsfrågor, förslag till lagar, förordningar och cirkulär m. m.

Finland har fortsättningsvis tillhört Office International des Epizooties och har representerats av avdelningschefen V. Kankaanpää.

Antalet legitimerade veterinärer var vid redogörelseårets ingång 261. Under året avled 3 veterinärer och 4 legitimerades, samt 1 veterinär återgavs rätt att utöva veterinäryrket, varför antalet veterinärer vid årets slut utgjorde 263.

Under årets lopp var 1 distriktsveterinärtjänst lediganslagen.

5 veterinärer deltog i den kurs för distriktsdjurläkare-examens avläggande, som avhölls under tiden 1/11—27/11. Vid den efter kursen verkställda examen godkändes 4 veterinärer.

En legitimationskurs avhölls under året nämligen under tiden 27.9—23/10 och deltog i densamma 3 veterinärer, vilka godkändes efter avlagd examen.

Statens veterinärlaboratorium.

Under redogörelseåret utfördes sammanlagt 51 012 undersökningar, nämligen 44 406 serologiska, 2 433 bakteriologiska samt 1 520 av patologisk-anatomisk art. I och för fastställande av smittsam kastning undersöktes 2 655 prov, av dessa 570 mjölkprov sero-bakteriologiskt samt delvis genom djurförsök. Undersökningarnas antal visade jämfört med år 1936 en ökning av 55.5 %.

Serum, vaccin, kultur, tuberkulin, kontrollbuljong och mallein har under året expedierats 648 890.05 ccm.

Under redogörelseåret undersöktes på förekomsten av rabies 4 hundar och 4 kattor. Samtliga dessa undersökningar gävo negativt resultat.

I och för fastställandet av mjältbrand undersöktes 246 prov, av dessa 17 med positivt och 229 med negativt resultat.

År 1937 konstaterades å laboratoriet 7 frasbrandfall hos nötkreatur, varjämte två prov gävo negativt resultat.

För fastställandet av tuberkulos undersöktes 606 prov, därav 202 prov från svin.

För smittsam kastning hos nötkreatur undersöktes 1 268 efterbördsprov, (positiva 13.5 %), 300 fosterprov (positiva 12.7 %), 288 efterbörds + fosterprov (positiva 13.2 %), 10 livmoderslemprov (positiva 30 %). Vid bakteriologisk undersökning av från nötkreatur tagna prov (2 129 st.) utföllo sålunda 283 (13.3 %) undersökningar med positivt resultat. Vidare undersöktes 570 st. mjölkprov. Därav verkställdes, i 159 fall djurförsök, varvid 47 (29.5 %) gävo positivt resultat, i övrigt utfördes mjölkserologiska undersökningar. 23 209 blodprov undersöktes för samma sjukdom, varvid positivt resultat erhöles i 9.5 % av undersökningarna.

I de insända prov, vilka icke gävo positivt resultat vid undersökning på smittsam kastning, konstaterades att kastningen förorsakats i 3 fall av coli-, 13 fall av pyogenes-, 4 fall av diplo-streptokock- och 1 fall av streptokockinfektion. Mögelsvamp konstaterades i 57 fall. Av dessa fastställdes i 8 fall *Absidia ramosa*, i 17 fall *Aspergillus fumigatus* samt i 5 fall *Absidia ramosa* och *Aspergillus fumigatus*. I 27 fall kunde icke mögelsvamparten differentieras.

År 1936 konstaterades för första gången i landet pseudotuberkulos hos kalkoner. År 1937 fastställdes samma sjukdom i två nya kalkongårdar.

Leptospiros eller den s. k. Weil'ska sjukdomen diagnostiserades för första gången å laboratoriet år 1937 hos silverräv. Under redogörelseåret fastställdes nämnda sjukdom yttermera i tre nya silverrävfarmer.

De smittsamma husdjursjukdomarna.

66 nötkreatursbesättningar, i vilka konstaterats hårdbildande tuberkulos, ha på statens bekostnad nedslaktats. I 17 besättningar med hårdbildande

tuberkulos nedslaktades yttermera 26 st. reagerande nötkreatur. Vid årets slut räknades i landet ännu 68 tuberkulösa besättningar.

Smittsam kastning har konstaterats i 391 nya besättningar.

Intet fall av rabies inträffade under året i Finland.

Den svårartade mjältbrandepizooti, som utbröt under sommaren 1936 inom Sortavala och Tohmajärvi distriktsdjurläkaredistrikt, är numera övervunnen. Endast 7 fall inrapporterades år 1937 ifrån nämnda distrikt.

Kvarkan, som under åren 1935 och 1936 vunnit en mycket stor spridning, förekom ställvis rätt allmänt även under redogörelseåret, om än i lindrigare form.

Smittsam hosta hos hästar, vilken sjukdom icke tidigare förekommit i landet, har vunnit en synnerligen stor utbredning och insjuknade ställvis samtliga hästar i densamma. I allmänhet har sjukdomsförloppet varit särdeles lindrigt.

Närmare upplysningar om förekomsten av smittsamma sjukdomar erhålles ur tabellerna.

De praktiserande veterinärernas arbete, som under de tre närmast föregående åren uppvisat en ökning, har under redogörelseåret avsevärt ökats. De av veterinärerna behandlade fallen och deras art framgå ur tabellerna.

Köttkontrollen.

Under år 1937 funnos i landet 26 godkända slakterier, varav 8 kommunala, 14 andels- och 4 privatslakterier.

Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l. slakteri, Kuopio, Ålands Andelsslakteri m. b. t. slakteri, Gölby och Västra Nylands Andelsslakteri m. b. t., Lojo, erhöilo under årets lopp exporträttigheter.

Exporträttigheter hade vid årets utgång följande slakterier:

Fullständiga rättigheter:

Kreaturscentrallagets slakteri m. b. t., Helsingfors; Sydvästra Finlands Andelsslakteri m. b. t., Åbo; Tammerfors stads slakteri; Viborgs stads slakteri; Borgå stads slakteri; Vasa stads slakteri; Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l. slakteri, Gamlakarleby; Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l. slakteri, Kuopio, Sydvästra Finlands Andelsslakteri r. l. slakteri, Salo; Ålands Andelsslakteri m. b. t. slakteri, Gölby; Västra Nylands Andelsslakteri m. b. t., Lojo; Helsingfors stads slakteri; Osuuskunta Itikka r. l. slakteri, Seinäjoki; R. Erikssons slakteri, Saltvik och Osuuskunta Karjapohjola r. l. slakteri, Oulu.

Temporära rättigheter:

Osuuskunta Satakunnan Karjakeskus r. l. slakteri, Pori och Kreaturscentrallagets slakteri m. b. t., Tornio.

Genom statens köttkontrollstation importerades till landet ifrån Estland 3 603 st. hela och 4 st. halva nötkreaturskroppar samt 3 kalvkroppar. Inalles 14 233 kg.

På förekomst av trikiner undersöktes 14 187.6 kg importspäck. Samtliga prov gåvo negativt resultat.

Vid utgången av året var köttkontrollstationernas antal 80.

Nötkreaturstuberkulos har konstaterats i 108 fall eller 0.014 % av samtliga kontrollerade nötkreatur. Hos svin konstaterade fall voro med få undantag förorsakade av human smitta.

Närmare uppgifter om slakteriernas och köttkontrollstationernas verksamhet erhålles ur tabellerna n:r 6, 7, 8, 9 och 10.

Export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt år 1937.

Den 29 januari trädde i kraft lagen om export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt samt förordningen om verkställighet och tillämpning av densamma.

Författningsenliga fjäderfäslakterier voro i verksamhet vid årets slut 14.

Ur tabell n:r 11 framgår, huru mycket slaktat fjäderfä under årets förlopp besiktigats i och för export samt antalet kasserade djur.

Besiktningen av i och för export avsett matnyttigt vilt har utförts av härtill förordnade veterinärer. Exporten har skett över tullkamrarna i Helsingfors, Åbo, Tornio, Vasa och Kotka, men har besiktning av nämnda exportvara varit tillåten även i Gamlakarleby, Lahti, Oulu och Rovaniemi. Ur tabell n:r 12 framgår, huru mycket besiktigats å olika besiktningssorter samt antalet kasserade djur.

Mjölkkontrollen.

Enär mjölkkontrollförhållandena i landet icke reglerats enhetligt på lagstiftningsväg, har statsrådet tillsatt en kommité i och för utarbetande av förslag till reglering av mjölkkontrollen i landet.

Résumé.

Au cours de l'année dont nous rendons compte ici, il est parvenu à la Section Vétérinaire du Ministère de l'Agriculture 22 993 rapports, et la section a envoyé 6 481 rapports. En outre, par l'entremise du bureau de registration du Ministère, 1 740 rapports concernant la Section Vétérinaire ont été expédiés.

Les lois et décrets suivants se rapportant aux institutions vétérinaires ont été promulgués au cours de l'année:

No. 40. 29 janvier. — Loi sur l'exportation des volailles abattues et du gibier comestible.

No. 41. 29 janvier. — Règlement concernant l'application de la loi du 29 janvier 1937 sur l'exportation des volailles abattues et du gibier comestible.

No. 75. 4 février. — Décision du Conseil des Ministres concernant l'exportation du gibier comestible par la frontière de l'arrondissement de Petsamo et de la commune d'Enontekiö.

No. 92. 18 février. — Décision du Conseil des Ministres sur l'examen de vétérinaire.

No. 91. 19 février. — Décret concernant un changement au règlement du 29 janvier 1937 sur l'application et la mise en vigueur de la loi sur l'exportation des volailles abattues et du gibier comestible.

No. 302. 21 août. — Loi sur les maladies des animaux.

No. 356. 29 octobre. — Règlement se rapportant à l'application de la loi sur les maladies des animaux.

No. 357. 29 octobre. — Décret contenant un règlement concernant les vétérinaires de districts.

No. 358. 29 octobre. — Décision du Ministère de l'Agriculture contenant des instructions pour les vétérinaires de districts.

No. 406. 10 décembre. — Décret concernant la réduction des importations des animaux abattus, parties d'animaux non conservés et produits d'origine animale passibles de transmettre les maladies des animaux.

No. 438. 22 décembre. — Décret concernant le Ministère de l'Agriculture.

Au cours de l'année, la Section Vétérinaire a émis 8 circulaires.

Sous formes de bourses d'études, 70 000 mk. ont été distribués aux étudiants vétérinaires.

La commission consultative de la Section Vétérinaire s'est réunie 15 fois et s'est occupée de questions se rapportant à des nominations, projets de loi, décrets et circulaires, etc.

La Finlande a continué de faire partie de l'Office International des Epizooties et y a été représentée par M. V. Kankaanpää, chef de section.

A la fin de l'année dont nous rendons compte ici, le nombre des vétérinaires autorisés était de 261. Au cours de l'année 3 vétérinaires sont décédés, 4 ont été autorisés et 1 vétérinaire a été de nouveau autorisé à exercer sa profession. A la fin de l'année, le nombre des vétérinaires atteignait donc 263.

Au cours de l'année, un poste de vétérinaire de district s'est trouvé vacant.

Du 1 au 27 novembre, 5 vétérinaires ont pris part à un cours pour la préparation de l'examen final de vétérinaire de district. A la suite de l'examen, quatre vétérinaires ont été reçus.

Un cours pour la préparation à l'examen pour le titre de vétérinaire a eu lieu du 27 septembre au 23 octobre. Les trois vétérinaires qui ont pris part à ce cours ont été reçus.

Laboratoire Vétérinaire de l'Etat.

Au cours de l'année dont nous rendons compte, le laboratoire vétérinaire de l'Etat a exécuté en tout 51 012 analyses, dont 44 406 analyses sérologiques, 2 433 analyses bactériologiques et 1 520 études d'anatomie pathologique. Pour déterminer des cas d'avortement épizootique on a exécuté 2 655 analyses, dont 570 analyses séro-bactériologiques du lait, un certain nombre d'autres épreuves ont été des examens d'animaux par voie expérimentale. Le nombre des analyses dépasse de 55,5 % le chiffre de 1936.

On a expédié au cours de l'année 648 890,05 ccm de sérums, vaccins, cultures, tuberculine, bouillons de culture pour contrôle et malléine.

Au cours de l'année, le laboratoire a examiné pour constatation de la rage 4 chiens et 4 chats. Tous ces examens ont donné un résultat négatif.

Pour constatation de la fièvre charbonneuse (anthrax), 246 specimen ont été examinés; 17 analyses ont donné un résultat positif et 229 un résultat négatif.

En 1937, le laboratoire a examiné 7 cas de charbon symptomatique du bétail; deux analyses ont donné des résultats négatifs.

Pour la constatation de la tuberculose, le laboratoire a examiné 606 échantillons, dont 202 specimens de porcs.

Pour l'avortement épizootique, on a examiné 1 268 délivres (positifs 13,5 %), 300 fœtus (positifs 12,7 %), 288 délivres + fœtus (positif 13,2 %), on a procédé 10 examens utérins (positifs 30 %). Pour des examens bactériologiques de specimens de bétail (2 129 pièces), 283 (soit 13,3 %) examens ont donné un résultat positif. On a examiné en outre 570 échantillons de lait. Dans 159 cas d'animaux examinés 47 (29,5 %) ont donné des résultats positifs; chez les autres l'examen sérologique a été fait. 23 209 échantillons de sang ont été examinés pour la même maladie; un résultat positif a été obtenu dans 9,5 % des cas.

Dans les specimens dont l'examen pour l'avortement épizootique n'a pas donné de résultat positif, on a constaté que l'avortement avait été occasionné dans 3 cas par une infection par bacille de Coli, dans 13 cas, par infection de pyogènes, dans 4 cas par infection de diplo-streptocoque, dans un cas par une infection streptocoque.

La moisissure a été constatée dans 57 cas, parmi lesquels on a déterminé 8 cas d'absidia ramosa et 17 cas d'aspergillus fumigatus et cinq cas d'absidia ramosa et aspergillus fumigatus. Dans 27 cas il a été impossible de déterminer l'espèce du parasite.

En 1936, on a constaté pour la première fois dans notre pays des cas de pseudo-tuberculose des dindons. En 1937, on a découvert la même maladie dans deux établissements d'élevage.

La leptospirose, ou maladie de Weil, a été diagnostiquée pour la première fois au laboratoire de la Section Vétérinaire le 23 juillet 1937 chez des renards argentés. Au cours de l'année dont nous rendons compte, on a découvert la maladie dans trois établissements d'élevage des mêmes animaux.

Maladies Infectieuses du Bétail.

66 troupeaux, dans lesquels a été constaté un foyer de tuberculose ont été détruits aux frais de l'Etat. Dans 17 troupeaux tuberculeux, on a abattu 26 têtes de bétail. A la fin de l'année, on comptait encore dans le pays 68 troupeaux tuberculeux.

On a constaté des cas d'avortement épizootique dans 391 nouveaux troupeaux.

Aucun cas de rage n'a été signalé en Finlande au cours de l'année.

La mauvaise épidémie de thyphus charbonneux épizootique qui a éclaté au cours de l'été 1936 dans les districts vétérinaires de Sortavala et Tohmajärvi est maintenant terminée. 7 cas seulement ont été signalés en 1937 dans ces districts.

La gourme, qui, pendant 1935 et 1936 a été très répandue, a également surgi fréquemment en divers lieux au cours de l'année 1937, mais sous une forme moins grave.

La bronchite infectieuse des chevaux, maladie jusqu'alors inconnue en Finlande, a pris une grande extension et en quelques endroits tous les chevaux en ont été atteints. En général, le développement a été anodin.

On trouvera dans les tableaux ci-dessous des renseignements plus détaillés sur l'état des maladies infectieuses.

Les travaux pratiques des vétérinaires qui, au cours de ces trois dernières années étaient en augmentation, ont encore considérablement augmenté au cours de l'année 1937. Les cas qui ont été traités par les vétérinaires et le genre de maladies traitées sont signalés dans les tableaux.

Contrôle de la Viande.

Au cours de l'année 1937, le pays possédait 26 abattoirs approuvés, dont 8 communaux, 14 coopératifs et 4 appartenant à des particuliers.

Au cours de l'année, les abattoirs suivants ont obtenu des permis d'exportation:

Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l., Kuopio (les abattoirs coopératifs à Kuopio); Ålands Andelsslakteri m. b. t. (les abattoirs de la coopérative des îles Åland), Gölby; et Länsi-Uudenmaan Osuusteurastamo r. l. — Västra Nylands Andelsslakteri m. b. t. (les abattoirs coopératifs de la occident Uusimaa), Lohja.

Les abattoirs suivants possèdent des permis d'exportation:

Permis permanents:

Karjakeskuskunta r. l. — Kreaturcentralaget m. b. t. (les abattoirs de la centrale de viande), Helsinki; Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l. — Sydvästra Finlands andelsslakteri m. b. t. (les abattoirs coopératifs de la sudouest Finland), Turku; les abattoirs de la ville de Tampere; les abattoirs de la ville de Viipuri; les abattoirs de la ville de Porvoo; les abattoirs de la ville de Vaasa; Keski-

Pohjanmaan Osuuskauppa r. l. (les abattoirs coopératifs de l'Ostrobothnie centrale), Kokkola; *Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta r. l.*, (les abattoirs coopératifs à Kuopio); *Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l.* — *Sydvästra Finlands Andelsslakteri m. b. t.* (les abattoirs de la coopérative de la Finlande méridionale), Salo; *Ålands Andelsslakteri m. b. t.* (les abattoirs de la coopérative des îles Åland), Gölby; *Länsi-Uudenmaan Osuusteurastamo r. l.* — *Västra Nylands Andelsslakteri m. b. t.* (les abattoirs coopératifs de la occident Uusimaa) Lohja; les abattoirs de la ville de Helsinki; *Osuuskunta Itikka r. l.* (les abattoirs de la coopérative Itikka), Seinäjoki; la boucherie *R. Eriksson* à Saltvik; et *Osuuskunta Karjapohjola r. l.* (ceux de la coopérative Karja-Pohjola), Oulu.

Permis temporaires:

Osuuskunta Satakunnan Karjakeskus r. l. (ceux de la centrale coopérative de Satakunta), Pori; et *Karjakeskuskunta r. l.* — *Kreaturcentrallaget m. b. t.* (les abattoirs de la centrale de viande), Tornio.

Par l'entremise des offices de contrôle de l'État pour la viande, on a importé en Finlande d'Estonie 3 603 corps de bêtes à cornes entières et 4 demi-corps, et 3 corps de veaux entiers, en tout 14 233 kg.

On a examiné pour la trichine 14 187,6 kg de lard importé; l'examen a donné un résultat négatif.

A la fin de l'année, la Finlande possédait 80 offices pour le contrôle de la viande.

La tuberculose des bovidés a été constatée dans 108 cas, soit 0,014 % de tout le bétail contrôlé. Les cas constatés chez les porcs avaient été, à quelques exceptions près, causés par la contagion d'êtres humains.

Des indications plus complètes sur les activités des abattoirs et des offices de contrôle de la viande sont donnés dans les tableaux No. 6, 7, 8, 9, et 10.

Exportation des volailles abattues et du gibier comestible en 1937.

Le 29 janvier est entré en vigueur la loi sur l'exportation des volailles abattues et du gibier comestible et le décret concernant la mise en exécution et l'application de cette loi.

A la fin de l'année, il y avait 14 abattoirs de volailles autorisés.

Le tableau No. 11 indique combien de pièces de gibier ont été examinées au cours de l'année pour l'exportation, et le nombre d'animaux refusés.

L'examen du gibier comestible pour l'exportation est fait par des vétérinaires désignés à cet effet. L'exportation a été fait par les duoanes de Helsinki, Turku, Tornio, Vaasa, et Kotka, mais l'examen des produits d'exportation dont il s'agit ici est également autorisée à Kokkola, Lahti, Oulu et Rovaniemi. Le tableau No. 12 donne le nombre d'animaux examinés dans les divers lieux et le nombre des animaux rejetés.

Contrôle du Lait.

Bien que les conditions du contrôle du lait ne soient pas complètement prévues par la loi, le Conseil des Ministres a nommé un comité pour établir un projet de règlement pour le contrôle du lait en Finlande.

TAULUKKEITA.
TABLEAUX.

Taulu 1. Läänittäinen yhdistelmä
Tableau 1. Résumé des recherches effectuées au moyen de

Yhteensä tutkittu.
Recherches au total.

Lääni Département	Karjien lukumäärä Nombre des étables	Tutkittujen eläinten lukumäärä Nombre des animaux examinés	Karjien keskimääräinen reaktiivisuus Nombre moyen des animaux par étable	Vastavaikut. eläinten luku Nombre des réactions			Vastavaikut. el. % Pourcentage des réactions			Vastavaikut. karjien lukumäärä Nombre des étables ayant réagi	Vastavaikut. karjien reaktiivisuus % Pourcentage des réactions par étable
				S* F*	H** f**	S+H F+f	S F	H f	S+H F+f		
<i>Nautaeläimiä Bovidés</i>											
Uudenmaan	1 816	29 350	16.16	58	428	486	0.20	1.46	1.66	156	8.59
Turun ja Porin	1 595	21 080	13.22	171	354	525	0.81	1.68	2.49	203	12.73
Hämeen	1 023	18 670	18.25	115	259	374	0.62	1.39	2.01	101	9.87
Viipurin	2 939	26 173	8.91	211	644	855	0.81	2.46	3.27	381	12.96
Mikkelin	646	9 041	14.00	10	122	132	0.11	1.35	1.46	73	11.30
Kuopion	910	10 185	11.19	93	349	442	0.91	3.43	4.34	175	19.23
Vaasan	1 731	13 540	7.82	66	360	426	0.49	2.66	3.15	235	13.58
Oulun	1 049	9 847	9.39	103	157	260	1.05	1.59	2.64	127	12.11
Ahvenanmaan maakunta ..	61	576	9.44	5	11	16	0.87	1.91	2.78	11	18.03
Koko maa — Dans tout le pays	11 770	138 462	11.76	832	2 684	3 516	0.60	1.94	2.54	1 462	12.42
<i>Sikoja Porcs</i>											
Uudenmaan	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	3	25	8.33	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan	2	126	63	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan maakunta ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	8	156	19.5	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Kanoja Poules</i>											
Uudenmaan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan maakunta ..	1	44	44	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	1	44	44	—	—	—	—	—	—	—	—

*) S — selvä *) F — fortes
**) H — heikko **) f — faible

tuberkuliinitutkimuksista v. 1937.
tuberculine chez les bovidés par département en 1937.

Ensikerran tutkittu.
Recherches faites pour la première fois.

Lääni Département	Karjien luku Nombre des étalles	Tutkittujen eläinten luku Nombre des animaux examinés	Karjien keskituus Nombre moyen des animaux par étalle	Vastavaikutt. eläinten luku Nombre des réactions			Vastavaikutt. el. % Pourcentage des réactions			Vastavaikutt. karjien luku Nombre des étalles ayant réagi	Vastavaikutt. karjien reakti. % Pourcentage des réactions par étalle
				S* F*	H** f**	S+H F+f	S F	H f	S+H F+f		
<i>Nautaeläimiä Bovidés</i>											
Uudenmaan	420	3 989	9.50	7	26	33	0.18	0.65	0.83	14	3.33
Turun ja Porin	945	7 984	8.45	16	61	77	0.20	0.76	0.96	39	4.13
Hämeen	464	5 784	12.47	19	29	48	0.33	0.50	0.83	27	5.82
Viipurin	2 398	17 960	7.49	101	321	422	0.56	1.79	2.35	228	9.51
Mikkelin	490	5 365	10.95	5	52	57	0.09	0.97	1.06	39	7.96
Kuopion	629	4 711	7.49	58	137	195	1.23	2.91	4.14	86	13.67
Vaasan	1 107	7 481	6.76	21	158	179	0.28	2.11	2.39	93	8.40
Oulun	536	3 761	7.02	28	57	85	0.74	1.52	2.26	45	8.39
Ahvenanmaan maakunta ..	53	452	8.53	3	7	10	0.66	1.55	2.21	8	15.09
Koko maa — Dans tout le pays	7 042	57 487	8.16	258	848	1 106	0.45	1.49	1.94	579	8.22

Taulu 2. Vertaileva taulu vv. 1908—1937 tutkittujen nautaeläinten lukumäärästä ja niiden reaktioprocenteista.

Tableau 2. Tableau comparatif pour les années 1908—1937 indiquant le nombre des bovidés examinés et le pourcentage des réactions.

Vuosi Année	Tutkittujen eläinten luku Nombre des animaux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions	Vuosi Année	Tutkittujen eläinten luku Nombre des animaux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions
1908	57 031	6.4	1923	24 594	8.5
1909	72 165	4.9	1924	33 910	6.9
1910	73 978	4.4	1925	47 643	7.3
1911	66 419	5.0	1926	34 886	7.9
1912	70 628	4.5	1927	29 823	6.5
1913	94 021	2.8	1928	42 837	4.9
1914	69 185	4.3	1929	77 572	5.5
1915	42 677	6.1	1930	113 594	4.3
1916	34 545	4.7	1931	155 453	3.12
1917	21 867	5.5	1932	183 649	3.11
1918	5 660	4.0	1933	180 838	3.00
1919	14 804	5.0	1934	158 225	3.32
1920	11 333	6.0	1935	171 190	2.88
1921	11 501	7.2	1936	147 760	2.44
1922	17 287	7.0	1937	138 462	2.54

Taulu 3. Taulu reaktioprocentin vaihteluista vv. 1908—1937 ensikerran tutkituissa karjoissa.
 Tableau 3. Tableau indiquant le pourcentage des réactions chez les bovidés non encore examinés, pour les années 1908—1937.

Vuosi Année	Tutkittujen karjojen luku Nombre des étab- les examinés	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot — Réactions		
			S. F.	H. f.	S. + H. F. + f. en %
1908	—	21 529	1 122	380	7.0
1909	—	28 719	1 063	456	5.3
1910	2 250	29 956	709	650	4.4
1911	1 733	21 270	527	361	4.2
1912	2 079	24 004	405	461	3.6
1913	3 649	42 738	679	711	3.2
1914	2 498	24 617	308	319	2.6
1915	432	5 469	222	162	9.7
1916	472	4 771	62	106	3.5
1917	157	2 392	86	51	5.7
1918	83	823	32	26	7.0
1919	132	2 472	96	17	4.6
1920	201	3 065	303	66	12.1
1921	172	2 240	107	55	7.2
1922	245	4 120	94	90	4.5
1923	450	4 989	86	91	3.5
1924	819	10 144	200	219	4.1
1925	1 814	21 393	244	517	3.5
1926	1 050	11 969	223	221	3.8
1927	1 027	11 388	265	337	5.3
1928	1 110	13 280	246	406	4.9
1929	2 952	30 444	417	1 284	5.6
1930	5 396	55 746	439	1 512	3.5
1931	8 774	82 787	525	1 406	2.33
1932	10 571	99 202	378	1 728	2.12
1933	10 208	89 756	401	1 415	2.02
1934	8 767	72 403	394	1 253	2.27
1935	7 914	64 325	351	993	2.09
1936	7 275	60 406	308	871	1.95
1937	7 042	57 487	258	848	1.91

Taulu 4. Luomistaudin saastuttamaksi julistettujen nautakarjojen lukumäärä koko maassa vuosina 1928—1937.
 Nombre des têtes de bétail infectées par l'avortement épizootique dans tout le pays, pour les années 1928—1937.

Lääni Département	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	Yhteensä Total
Uudenmaan	49	33	36	33	36	66	74	91	95	127	640
Turun ja Porin .	198	96	85	55	52	90	70	77	75	79	877
Hämeen	89	65	54	41	31	45	48	40	61	73	547
Viipurin	3	—	1	7	4	6	7	10	10	39	87
Mikkelin	3	1	—	4	—	3	3	1	1	5	21
Kuopion	24	19	14	17	18	25	26	16	15	15	189
Vaasan	2	4	5	3	9	8	9	14	25	13	92
Oulun	77	64	46	59	29	37	28	34	27	25	426
Lapin	8	1	2	1	4	7	4	7	4	15	53
Ahvenanm. mk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	453	283	243	220	183	287	269	290	313	391	2 932

31/12 1937 oli maassa 2 932 luomistaudin saastuttamaksi julistettua nautakarjaa.

Tilastossa ei ole otettu huomioon nautakarjoja, joita koskeva saastutusjulistus on mainittuina vuosina peruutettu.

Taulu 5b. Taulu v. 1937 esiintyneistä muista, ei
Tableau relatif aux maladies des animaux non mentionnées

Lääni <i>Departement</i>	Hevosen tarttuva yskä <i>Bronchitis infectiosa equorum</i>	Kokkiotisi <i>Coccidiosis</i>	Vasikkakurkkumätä <i>Diphtheria vitulorum</i>	<i>Dysenteria vel pyoseptiremia neonatorum</i>	Vastasyntyneiden eläinten ri- pulli tai veremyrkyttymäki- minen	<i>Enteritis perituberculosa bovis</i>	Paratuberkuloottinen suolitau- dintus	Stiivirakottuma <i>Eranshemu colicis testiculorum</i>
Uudenmaan.....	—	7	—	—	270	—	—	—
Turun ja Porin	385	349	—	—	36	—	—	—
Hämeen	464	42	—	—	169	—	—	—
Viipurin	—	—	—	—	146	—	—	—
Mikkelin	115	2	—	—	43	—	—	—
Kuopion	1 232	—	—	—	57	—	—	—
Vaasan	396	—	—	—	58	—	—	—
Oulun	89	—	—	—	18	—	—	—
Ahvenanmaan maakunta ..	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa -- <i>Dans tout le</i> <i>pays</i>	2 681	400	—	—	797	—	—	—

eläintautilaissa mainituista tarttuvista kotieläintautitapauksista.
dans la loi sur les maladies infectieuses. — 1937.

Yhteensä <i>Total</i>	Muita tarttuvia tautia <i>Autres maladies infectieuses</i>	Rokko <i>Varicella</i>	Jäykkäkouristus <i>Tetanus</i>	Hevosen tarttuva suunhalvitus <i>Stomatitis pustulosa contagiosa equorum</i>	Pahanlaatuisen turvotus <i>Oedema malignum</i>	Täplikkume <i>Morbus maculosus equi</i>	Hevosen haavakas ihusuoni- tulchidus <i>Lymphogranulitis ulcerosa equorum</i>	Tarttuva emätinhalvitus <i>Koipitis granulosa infectiosa bovum</i>	Penkkatalauti <i>Febris catarrhalis et nervosa canum</i>
1 304	57	49	27	—	2	13	—	233	645
1 119	222	3	20	—	1	4	—	—	99
1 028	39	53	31	—	1	15	—	18	182
511	10	13	20	—	7	22	—	46	243
240	—	—	5	—	1	3	—	—	67
1 496	105	26	7	—	1	7	—	6	55
1 888	12	11	35	—	1	15	—	1 272	86
432	56	115	12	—	—	8	—	70	64
3	—	—	2	—	—	—	—	—	1
8 021	501	270	159	—	14	87	—	1 645	1 442

Taulu 6. Yhdistelmä eläinlääkärien ilmoittamista kotieläinten
 Tableau 6. Relevé des rapports des vétérinaires concernant le nombre des

Eläinlaji ja lääni <i>Animaux et départements</i>	Tarttuvia tautteja — <i>Morbi infectiosi</i>	Markki tai vereenmyrkytys — <i>Pyæmia vel septicæmia</i>	Akkuunmyrkytys — <i>Asinomysosis</i>	Botryomykoosi — <i>Botryomycosis</i>	Kasvainia — <i>Tumores</i>	Verehiettoelinten tautteja — <i>Morbi organorum circulatoris</i>	Veren- ja vertamunodostavien elinten tautteja — <i>Morbi sanguinis sanguiferorumque organorum</i>	Innusuonen ja innusomukkeen tulehdus <i>Lympfangitis et lymphadenitis</i>	Lonkkakalvauksen — <i>Heuaglobulæmentia paratyphica</i>
Hevosia	724	53	—	13	50	54	6	167	190
Nautaeläimiä	1 447	29	189	—	52	126	10	10	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	15	—	—
Sikoja	1 628	—	—	—	3	5	17	—	—
Koiria ja kissoja	645	—	—	—	100	70	13	11	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	68	9	—	—	—	—	—	—	—
Uudenmaan lääni	4 512	91	189	13	205	255	61	188	190
Hevosia	1 022	20	3	20	34	56	33	217	236
Nautaeläimiä	356	5	182	—	13	76	5	9	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	632	—	1	1	—	23	34	—	—
Koiria ja kissoja	104	1	—	—	14	12	1	—	—
Siipikarjaa	3 049	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	26	—	—	—	1	—	—	—	—
Turun ja Porin lääni ..	5 189	26	186	21	62	167	73	226	236
Hevosia	1 250	37	1	13	57	51	18	186	223
Nautaeläimiä	1 540	37	116	1	47	108	10	5	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	808	—	3	4	5	5	105	—	—
Koiria ja kissoja	190	2	—	1	15	10	3	3	—
Siipikarjaa	539	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	41	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	4 368	76	120	19	124	174	136	194	223
Hevosia	679	50	1	38	61	66	23	158	256
Nautaeläimiä	1 423	25	101	—	35	115	—	2	—
Lampaita ja vuohia ...	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	753	—	—	—	—	6	13	1	—
Koiria ja kissoja	243	—	—	—	14	3	—	5	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin lääni	3 105	75	102	38	110	190	36	166	256
Hevosia	791	9	—	9	20	13	9	36	101
Nautaeläimiä	647	9	39	—	9	23	8	4	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	6	—	—
Sikoja	523	4	—	—	6	3	25	2	—
Koiria ja kissoja	67	1	—	—	3	1	2	—	—
Siipikarjaa	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin lääni	2 033	23	39	9	38	40	50	42	101

sairaustapauksista sekä toimitetuista leikkauksista ja tarkastuksista v. 1937.
animaux traités pour maladies, opérés ou examinés dans différents buts en 1937.

Polkumalvaus — <i>Paresis purpuralis</i>	Hiisi tai luumpehennon <i>Rachitis vel osteomalacia</i>	Muita aineenvaihtotautia — <i>Alti morbi constitutionales etc.</i>	Hengityselinten tautia — <i>Morbi organorum respiratoris</i>	Ruansalutushäiriö — <i>Dyspepsia vel indigestio</i>	Ähky — <i>Enteralgia</i>	Pullistautti — <i>Tympania</i>	Hammaskiikko — <i>Vita dentium</i>	Muita ruansalutushäiriö tautia <i>Alti morbi organorum digestoris</i>	Sakunainen luominen — <i>Abortus sporadicus</i>	Utareulehdus — <i>Mastitis</i>	Kohtulehdus — <i>Metritis</i>	Syntytyksistä — <i>Dyscochia vel impedita partus</i>
—	49	66	1 929	250	617	4	1 192	544	52	23	28	43
—	108	653	46	1 079	6	407	41	1 576	452	1 143	415	329
—	—	2	—	1	—	—	—	15	—	—	—	2
—	301	157	14	132	—	—	3	185	6	49	3	28
—	97	37	231	128	—	—	20	730	2	9	12	22
—	—	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	6	4	12	—	—	10	168	6	—	—	—
555	952	982	2 224	1 602	623	411	1 266	3 218	518	1 224	458	424
196	—	104	1 551	382	871	6	700	996	31	30	37	52
256	1 048	361	51	1 452	3	427	17	1 528	458	1 153	513	373
2	—	1	1	8	—	—	—	—	—	1	—	5
371	12	139	10	270	—	—	—	802	2	112	34	35
10	—	1	23	32	—	—	5	134	1	3	—	4
—	—	250	4	—	—	—	—	381	—	—	—	—
—	—	—	1	—	—	—	—	177	—	—	—	—
835	1 060	856	1 641	2 144	874	433	722	4 018	492	1 299	584	469
82	—	88	1 550	328	525	11	1 491	776	69	23	18	72
173	885	487	59	1 106	11	284	23	1 285	392	947	385	345
1	—	10	—	—	—	40	—	61	—	—	—	1
329	13	55	6	131	—	—	—	368	7	102	11	27
20	—	9	48	54	—	—	4	138	—	1	1	12
—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	—	39	—	1	—	—
605	898	653	1 663	1 620	536	335	1 518	2 667	468	1 074	415	457
91	—	151	2 178	611	792	17	1 639	1 186	52	40	42	70
206	647	303	84	1 599	6	463	23	1 645	209	1 247	218	293
8	—	10	—	16	—	4	—	36	1	—	—	2
180	13	29	14	398	—	—	23	281	—	32	4	32
19	—	8	25	16	—	—	16	193	—	3	2	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
504	660	501	2 301	2 640	798	484	1 701	3 341	262	1 322	266	408
73	—	40	741	286	371	—	500	446	20	24	20	43
49	276	64	16	492	4	116	11	578	89	329	60	80
—	—	—	—	1	—	—	—	16	—	1	—	—
154	—	233	10	44	—	—	4	180	2	46	8	7
1	—	3	2	2	—	—	—	46	—	—	2	2
—	—	15	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
277	276	355	769	825	375	116	515	1 268	111	400	90	132

Taulu 6 (jatk.).

Eläinlaji ja lääni <i>Animaux et départements</i>	Jalkatsten häihininen — <i>Retentio secundinaria</i>	Hedelmättömyys — <i>Sterilitas vel impotentia</i>	Muita virtsa- ja siinähdinten tautteja <i>Alte morbi urinarii et secretarii</i>	Hemoston tautteja — <i>Morbi systematis nervorum</i>	Sihäntautteja — <i>Morbi oculorum</i>	Korvatautteja — <i>Morbi organi auditus</i>	Nyrsähdyks-, niveltulehdus-, ihmäpussin tulehdus — <i>Difteria, arthritis, purpura</i>	Patti — <i>Arthritis cron. deformans larvis</i>	Luuhaikaneemia — <i>Dystraxia</i>	Kaavio-, sorkka- ja kynsitauteja <i>Morbi unguium</i>
Hevosia	45	313	81	94	103	7	740	195	43	681
Nautaeläimiä	774	5 466	684	28	225	11	196	—	40	183
Lampaita ja vuohia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	—	14	40	3	—	—	13	—	28	4
Koiria ja kissoja	—	6	158	93	328	317	67	—	31	56
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	50	—	—	3	8
Uudenmaan lääni	819	5 799	963	218	656	385	1 016	195	147	932
Hevosia	84	364	132	107	219	13	900	230	57	632
Nautaeläimiä	657	3 713	511	5	235	2	221	—	30	136
Lampaita ja vuohia	—	—	1	5	—	—	—	—	—	2
Sikoja	3	14	26	9	—	—	2	—	8	9
Koiria ja kissoja	—	1	11	7	68	62	12	—	20	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	2	—	—	9	—
Turun ja Porin lääni ..	744	4 092	681	133	523	79	1 135	230	124	779
Hevosia	53	359	149	75	159	6	913	212	41	784
Nautaeläimiä	661	4 328	535	26	298	—	149	—	60	180
Lampaita ja vuohia	—	97	1	4	2	—	—	—	—	—
Sikoja	3	41	79	14	—	3	7	—	3	7
Koiria ja kissoja	1	6	9	26	128	112	22	—	15	16
Siipikarjaa	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	718	4 831	773	145	590	121	1 091	212	119	987
Hevosia	45	633	200	78	354	9	1 012	395	77	807
Nautaeläimiä	436	2 355	457	50	193	—	104	—	21	301
Lampaita ja vuohia	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—
Sikoja	—	7	9	8	3	5	18	—	1	3
Koiria ja kissoja	—	—	19	22	89	132	25	—	27	10
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Muita eläimiä	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin lääni	481	2 995	687	160	639	146	1 162	395	128	1 121
Hevosia	15	530	66	77	110	4	358	125	17	248
Nautaeläimiä	159	615	259	7	128	—	35	—	11	35
Lampaita ja vuohia	—	—	1	9	—	—	1	—	1	—
Sikoja	1	—	2	17	—	—	—	—	1	3
Koiria ja kissoja	—	2	3	6	10	19	1	—	9	4
Siipikarjaa	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Mikkelin lääni	175	1 147	334	116	248	24	395	125	39	290

Yhteensä — Total	Varhustyötä eri tarkoituksia varten <i>Epreuves de sang pris dans différents buts</i>	Tarkastuksia eri tarkoituksia varten <i>Inspecciones pro causis albis</i>	Tihneystarkastuksia — Diagnostis <i>graviditati</i>	Muita leikkauksia — <i>Operationes alii</i>	Kuohittomien — <i>Castrationes</i>	Erilaisia muita tautoja — <i>Alit morbi</i>	Haavoja — <i>Tubera</i>	Myrkytyksiä — <i>Intoxicaciones</i>	Diolautoja — <i>Alorbi cutis</i>	Muita hirtunpoiminteen tautoja <i>Alit morbi organorum locomotionis</i>
15 912	5	1 366	170	2 188	799	771	695	79	908	575
35 484	2 733	373	12 791	1 244	5	510	352	216	527	63
133	—	—	—	89	—	—	—	7	2	—
4 699	—	—	—	908	180	180	34	71	280	7
5 821	—	1 029	4	575	76	156	212	108	407	71
82	17	—	—	—	—	—	—	—	—	2
527	—	104	—	10	—	—	—	5	25	—
62 658	2 755	2 872	12 965	4 596	1 877	1 617	1 332	486	2 149	718
17 393	5	2 055	115	1 500	1 300	832	686	31	725	809
22 460	2 235	276	4 199	1 132	16	310	138	78	175	105
145	—	—	—	2	—	—	—	—	1	6
3 602	—	—	2	173	474	193	5	36	164	6
899	—	59	—	72	36	37	56	10	89	14
21 026	17 107	—	—	33	150	—	—	—	51	—
815	—	585	—	5	—	2	5	1	1	—
66 340	19 347	2 975	4 316	2 917	2 086	1 374	890	156	1 206	940
17 921	1	956	234	2 352	1 303	910	709	21	1 097	718
31 811	3 845	94	11 186	1 078	33	362	151	142	372	65
500	—	1	—	1	281	—	—	—	—	—
3 322	—	—	—	400	427	104	19	25	202	9
1 311	—	15	1	126	35	54	73	—	140	21
1 369	783	—	—	—	—	—	—	—	40	—
95	—	2	—	9	—	—	—	—	—	2
56 329	4 629	1 068	11 421	3 966	2 079	1 430	952	188	1 851	815
23 674	6	4 387	216	1 826	1 217	1 120	910	51	1 015	1 115
18 259	1 180	557	2 152	859	11	343	197	113	207	79
174	—	—	—	3	74	2	5	—	—	1
2 889	—	—	3	87	750	90	9	5	98	14
1 414	—	39	—	162	34	57	85	18	109	28
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	13	—	1	—	—	—	—	—	—
46 428	1 186	4 996	2 371	2 938	2 086	1 612	1 206	187	1 429	1 237
8 161	9	595	61	778	267	302	226	50	430	341
5 594	353	15	448	195	21	187	21	85	98	19
81	—	—	—	3	42	—	—	—	—	—
1 855	—	—	—	45	233	149	9	48	96	—
278	—	4	1	14	9	11	8	11	29	5
177	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 147	514	614	510	1 035	572	649	264	194	653	365

Taulu 6 (Jatk.).

Eläinlaji ja lääni <i>Animaux et départements</i>	Tartuttavia tautia — <i>Morbi infectiosi</i>	Märkä tai veremyrkytys — <i>Pneumia vel. septicaemia</i>	Akkonnykkoosi — <i>Actinomycoosi</i>	Botryomykkoosi — <i>Botryomycoosi</i>	Kasvainia — <i>Tumores</i>	Verenkierroksen tautia — <i>Morbi organorum circulationis</i>	Veren- ja vertamoodostajien elinten tautia — <i>Morbi sanguinis, coagulatio generansque organorum</i>	Imusolun ja imusolunkeuhon tautia — <i>Lymphangitis et lymphadenitis</i>	Lonkkatauti — <i>Tuberculosis paralytica</i>
Hevosia	3 482	25	—	12	51	32	9	100	167
Nautaeläimiä	1 502	9	52	—	34	42	1	1	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Sikoja	647	1	—	—	4	6	30	—	—
Koiria ja kissoja	58	2	—	—	7	5	—	—	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion lääni	5 689	37	52	12	96	86	40	101	167
Hevosia	1 456	18	1	21	63	79	10	54	236
Nautaeläimiä	1 636	7	132	—	53	59	18	2	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Sikoja	450	—	—	—	1	2	74	—	—
Koiria ja kissoja	92	—	—	—	10	12	2	1	—
Siipikarjaa	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan lääni	3 635	25	133	21	127	152	106	57	236
Hevosia	724	8	—	9	32	30	10	113	96
Nautaeläimiä	557	2	57	—	6	19	—	—	—
Lampaita ja vuohia ...	2	—	—	—	—	—	5	—	—
Sikoja	80	2	3	2	—	—	2	—	—
Koiria ja kissoja	79	1	—	—	7	1	—	—	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	25	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun lääni	1 467	13	60	11	45	50	17	113	96
Hevosia	2	—	—	—	10	1	—	6	9
Nautaeläimiä	73	—	4	—	5	10	—	—	—
Lampaita ja vuohia ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	41	—	—	—	—	—	—	—	—
Koiria ja kissoja	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan maakunta	117	—	4	—	15	11	—	6	9
Hevosia	10 130	220	6	135	378	382	118	1 037	1 514
Nautaeläimiä	9 181	123	872	1	254	578	52	33	—
Lampaita ja vuohia ...	9	—	—	—	—	1	28	—	—
Sikoja	5 562	7	7	7	19	50	300	3	—
Koiria ja kissoja	1 479	7	—	1	170	114	21	20	—
Siipikarjaa	3 594	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	160	9	—	—	1	—	—	—	—
Koko maa — <i>Dans tout le pays</i>	30 115	366	885	144	822	1 125	519	1 093	1 514

Taulu 6 (Jatk.).

Eläinlaji ja lääni <i>Animaux et départements</i>	Jälkeisten jääminen — <i>Ralentio secundum</i>	Hedelmättömyys — <i>Sterilitas vel impotentia</i>	Muita virhes- ja siitsehäntien tautteja <i>Autz morbi organorum arthropodiceorum et secundum</i>	Hernoston tautteja — <i>Morbi systematis nervorum</i>	Silmätauteja — <i>Morbi oculorum</i>	Korvatauteja — <i>Morbi organi auditus</i>	Nyrjähdys-, niveltulehdus, jännepusiin- tulehdus — <i>Distorsio, arthritus, buritis</i>	Patti — <i>Arthritis chron. deformans tarsus</i>	Laukkatkeamia — <i>Fracturae</i>	Karvo-, sorkka- ja kynsitauteja <i>Morbi unguilorum</i>
Hevosia	33	218	134	64	161	11	541	232	39	539
Nautaeläimiä	237	599	303	19	171	—	121	—	24	69
Lampaita ja vuohia	—	—	—	11	—	—	—	—	4	—
Sikoja	2	13	18	5	1	4	11	—	12	2
Koiria ja kissoja	—	1	9	4	54	51	6	—	9	15
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion lääni	272	831	464	103	387	66	679	232	89	625
Hevosia	53	351	210	98	252	7	393	332	58	625
Nautaeläimiä	596	2 137	673	49	180	3	42	—	27	49
Lampaita ja vuohia	—	—	—	10	8	—	—	—	2	—
Sikoja	5	18	37	43	—	4	5	—	16	—
Koiria ja kissoja	—	—	9	5	68	62	1	—	9	4
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Vaasan lääni	654	2 506	929	205	508	76	441	332	113	678
Hevosia	9	127	62	46	108	4	209	140	29	347
Nautaeläimiä	153	334	139	—	26	—	23	—	5	26
Lampaita ja vuohia	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Sikoja	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Koiria ja kissoja	—	—	6	6	24	25	—	—	2	2
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun lääni	162	463	209	52	160	29	232	140	36	375
Hevosia	6	15	3	5	6	—	47	5	2	33
Nautaeläimiä	38	43	10	3	6	—	10	—	8	14
Lampaita ja vuohia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sikoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koiria ja kissoja	—	—	—	3	2	3	—	—	—	—
Siipikarjaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muita eläimiä	—	59	—	—	—	4	1	—	6	—
Ahvenanmaan maakunta	44	117	13	11	14	7	58	5	16	47
Hevosia	343	2 910	1 037	644	1 472	61	5 113	1 866	363	4 696
Nautaeläimiä	3 711	19 590	3 571	187	1 462	16	901	—	226	993
Lampaita ja vuohia	—	97	3	41	12	—	4	—	7	2
Sikoja	14	108	213	99	4	16	56	—	69	28
Koiria ja kissoja	1	16	224	172	771	783	134	—	122	107
Siipikarjaa	—	—	3	—	4	—	—	—	5	—
Muita eläimiä	—	60	2	—	—	57	1	—	19	8
Koko maa — <i>Dans tout le pays</i>	4 069	22 781	5 053	1 143	3 725	933	6 209	1 866	811	5 834

Taulu 7. Lihantarkastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1937.
 Tableau 7. Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection en 1937.

Lihantarkastamot Bureau d'inspection	Raavaita Gros bétail		Hiehoja ja suurempia vasikoita Génisses et grands veaux		Pikkuvasikoita Petits veaux		Lampaita Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Yhteensä Total		Suostuttua, su- vustettua, pal- vuttua lihaa kg Viandes, salées kundes en kg
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Uudenmaan lääni</i>															
Haaga, kauppa...	1 361	—	3 406	—	10 314	—	1 301	—	1 541	47	239	—	18 162	47	1 054
Hanko, kaupunki ..	446	3	364	—	1 045	—	219	—	393	63	14	—	2 481	66	2 669
Helsinki, » ..	5 241	20	16 242	10	26 959	25	15 561	9	7 622	221	208	—	71 833	285	87 356
» kunta	1 112	2	1 750	—	4 210	—	1 037	—	1 957	24	88	—	10 154	26	71 607.5
Iyvinkää, kauppa...	523	—	788	—	1 811	3	460	3	647	28	6	—	4 235	34	1 227
Kärjää, » ..	287	—	264	—	467	—	144	1	262	32	9	—	1 433	33	749
Karkkila, » ..	253	—	368	3	786	—	346	—	648	108	14	—	2 415	111	1 848
Kerava, » ..	295	6	179	—	773	—	42	—	383	19	8	—	1 680	25	—
Kuusankoski, kunta	1 318	2	817	—	2 620	—	1 990	—	1 015	226	12	—	7 772	228	6 546
Lohja, kauppa...	658	—	1 070	—	3 582	—	755	—	1 390	—	83	—	7 538	—	1 548
» kunta	509	—	354	—	1 814	—	383	—	713	4	20	—	3 793	4	14
Loviisa, kaupunki ..	772	5	322	—	3 913	2	404	3	722	131	1	—	6 134	141	557
Nuummi, kunta	467	—	809	—	1 506	2	816	—	2 186	13	31	—	5 815	15	1 150
Porvoo, kaupunki ..	177	1	1 020	—	6 133	—	524	—	795	169	40	—	8 689	170	4 049
Tammisaari, » ..	409	—	468	—	1 058	—	218	—	494	20	5	—	2 652	20	957
Yhteensä	13 828	39	28 221	13	66 991	32	24 200	16	20 768	1 105	778	—	154 786	1 205	181 331.5
<i>Turun ja Porin lääni</i>															
Dragsfjärd, kunta ..	243	—	62	—	53	—	133	1	248	26	—	—	739	27	3 918
Huittinen, » ..	374	—	361	—	1 245	—	550	—	467	64	37	—	3 034	64	20
Ikaalinen, kauppa...	409	—	1 092	—	1 859	—	1 143	7	515	32	21	—	5 039	39	3 702
Kankaanpää, kunta	478	—	1 565	—	1 914	—	1 656	—	1 663	19	15	—	7 291	19	20 904
Kokemäki, » ..	353	—	307	—	916	—	289	—	746	159	33	—	2 644	159	72
Kyrö, taajaväk. yh- dyskunta	26	—	134	—	441	—	165	—	118	34	19	—	903	34	42
Laitila, kunta	486	—	738	—	1 201	—	1 061	—	650	112	32	—	4 168	112	—
Loimaa, kauppa...	1 513	—	2 245	—	2 446	—	1 213	—	1 032	130	126	—	8 575	130	260
Paimio, kunta	331	—	358	—	1 134	—	204	—	211	38	—	—	2 238	38	150
Parainen, »	422	—	238	—	1 017	—	301	—	623	30	1	—	2 602	30	3 345
Perniö, »	512	—	233	—	3 168	1	211	—	763	18	40	—	4 927	19	269
Pori, kaupunki	3 460	—	3 809	—	16 255	—	7 215	—	4 595	—	229	—	35 563	—	3 517
Rauma, »	2 195	4	736	—	3 661	—	1 859	—	1 461	352	45	—	9 957	356	2 653
Salo, kauppa...	1 392	—	2 909	—	7 311	—	1 053	—	2 043	199	68	—	14 776	199	3 449
Turku, kaupunki ..	5 962	21	16 060	6	28 385	—	10 293	—	12 847	1 103	654	—	74 201	1 130	16 948
Uusikaupunki, kau- punki	579	—	858	—	858	—	1 245	—	1 550	—	18	—	5 108	—	6
Vammala, kauppa...	793	—	2 077	1	4 264	—	1 946	—	1 517	246	78	—	10 675	247	600
Vehmaa, kunta	108	—	289	—	607	—	327	—	521	46	2	—	1 854	46	—
Yhteensä	19 636	25	34 071	7	76 735	1	30 864	8	31 570	2 608	1 418	—	194 294	2 649	59 855
<i>Hämeen lääni</i>															
Forssa, kauppa...	172	—	593	—	677	—	411	—	356	—	11	—	2 220	—	—
Hämeenlinna, kau- punki	727	8	2 196	—	7 600	—	1 544	—	1 110	299	66	—	13 243	307	397
Lahti, kaupunki	1 474	4	2 561	—	11 798	5	3 585	—	2 478	500	29	—	21 925	509	6 705
Mänttä, kunta	400	—	540	—	494	—	552	—	488	6	26	—	2 500	6	415
Orivesi, »	381	5	812	1	1 144	1	376	3	338	18	1	—	3 052	28	774
Pohjois-Pirkkala, kunta	303	—	442	—	1 181	—	465	—	365	61	9	—	2 765	61	988
Riihimäki, kauppa...	1 144	—	1 393	—	4 788	—	935	—	1 090	159	47	—	9 397	159	740
Tampere, kaupunki	621	—	2 645	—	16 486	3	3 110	—	575	62	60	—	23 497	65	41 967
Toijala, taajaväk. yh- dysk.	306	31	377	4	900	—	250	—	210	101	12	—	2 055	136	—
Urjala, kunta	609	—	1 573	—	2 787	1	988	—	715	40	29	—	6 701	41	57
Yhteensä	6 137	48	13 132	5	47 855	10	12 216	3	7 725	1 246	290	—	87 355	1 312	52 043

Lihantarkastamot <i>Bureau d'inspection</i>	Raavaita <i>Gros bétail</i>		Hiehoja ja suurempia vasikoita <i>Génisses et grands veaux</i>		Pikkuvasikoita <i>Petits veaux</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Suodattua, sa- vustettua, pal- vuttua lihaa kg 1 sandes, saltes lundes en kg
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Viipurin lääni</i>															
Enso, tehdasyhdysk.	1 097	81	1 718	49	4 249	—	1 796	2	1 381	410	4	—	10 245	542	2 540
Hamina, kaupunki ..	1 242	—	1 392	—	3 893	—	2 227	—	2 011	422	4	—	10 769	422	8 113,5
Kotka, » ..	3 042	11	1 064	1	8 163	1	2 140	—	2 914	441	1	—	17 324	454	16 238
Kouvola, kauppala ..	1 348	—	987	—	6 712	—	2 586	—	1 143	260	45	—	12 821	260	4 066
Kymi, kunta	769	30	208	—	2 080	—	723	—	789	57	—	—	4 569	87	2 495,5
Käkisalmi, kaupunki	1 028	10	1 061	11	4 438	2	1 290	2	926	182	23	—	8 766	207	1 762,5
Lappeenranta, » ..	4 209	—	1 459	—	9 052	—	3 987	—	1 809	823	29	—	20 545	823	25 166
Ruokolahti, kunta ..	1 218	18	1 630	2	1 412	1	2 570	—	1 254	362	8	—	8 092	383	593
Sortavala, kaupunki	1 621	—	1 506	—	3 845	—	1 711	—	1 115	49	11	—	9 809	49	11 323
Terijoki, kunta	808	10	961	9	3 155	—	671	—	661	216	—	—	6 256	235	226
Viipuri, kaupunki ..	2 762	37	8 657	45	27 854	—	8 157	—	3 001	950	133	1	50 564	1 033	26 502
Yhteensä	19 144	197	20 643	117	74 853	4	27 858	4	17 004	4 172	258	—	1 159 760	4 495	99 025,5
<i>Mikkelin lääni</i>															
Heinola, kaupunki ..	245	2	963	2	918	—	639	—	432	68	—	—	3 197	72	952
Mikkeli, » ..	2 130	—	1 508	—	4 258	—	4 069	—	2 265	123	2	—	14 232	123	14 044
Savonlinna, » ..	1 162	3	1 390	—	3 853	—	2 078	—	1 561	309	6	—	10 050	312	370
Yhteensä	3 537	5	3 861	2	9 029	—	6 786	—	4 258	500	8	—	27 479	507	15 366
<i>Kuopion lääni</i>															
Iisalmi, kaupunki ..	1 236	—	1 335	—	2 040	—	2 177	—	1 046	63	36	—	7 870	63	1 247,5
Joensuu, » ..	3 562	—	5 146	—	2 608	—	2 239	—	2 445	—	86	—	16 086	—	4 328
Kuopio, » ..	3 066	43	4 803	—	9 151	—	4 934	—	3 301	1 143	15	—	25 270	1 186	391
Varkaus, kauppala ..	1 109	8	647	2	1 262	—	1 435	1	761	211	2	—	5 216	222	325,5
Yhteensä	8 973	51	11 931	2	15 061	—	10 785	1	7 553	1 417	139	—	54 442	1 471	6 292
<i>Vaasan lääni</i>															
Ilmajoki, kunta	375	—	752	—	562	—	319	—	338	28	37	—	2 383	28	100
Jyväskylä, kaupunki	3 800	—	3 252	—	7 298	—	4 883	—	2 427	189	49	—	21 709	189	5 891
Kokkola, » ..	1 092	—	2 233	1	6 855	—	2 088	—	665	19	12	—	12 945	20	575
Kristiinankaup. »	1 129	10	3 717	5	4 154	8	2 854	7	973	257	66	—	12 893	287	5 686
Lapua, kunta	325	—	857	—	1 614	—	797	—	358	93	5	—	3 956	93	1 112
Närpiö, » ..	373	1	345	—	1 138	—	203	—	421	129	2	—	2 482	130	579
Pietarsaari, kaupunki	1 546	—	2 651	—	5 358	—	1 801	—	1 313	123	6	—	12 675	123	515
Seinäjäoki, kauppala	89	—	275	—	725	—	414	—	105	34	—	—	1 608	34	—
Uusikaarlepyy, kau- punki	34	—	31	—	50	—	31	—	53	4	—	—	199	4	75
Vaasa, kaupunki ..	3 009	—	4 250	—	5 537	1	5 580	1	2 914	405	—	—	21 290	407	3 945
Vöyri, kunta	468	5	1 322	2	431	—	174	—	732	41	3	—	3 130	48	—
Ylistaro, »	896	—	3 215	—	1 674	—	1 148	—	551	—	20	—	7 504	—	—
Yhteensä	13 136	16	22 900	8	35 396	9	20 292	8	10 850	1 322	200	—	102 774	1 363	18 478
<i>Oulun lääni</i>															
Kajaani, kaupunki ..	785	1	975	—	581	—	690	—	556	37	3	—	3 590	38	1 672
Kemi, » ..	1 251	—	2 473	—	1 434	—	545	—	1 034	—	14	—	6 751	—	1 769
Oulu, » ..	3 313	1	5 294	1	10 996	1	2 844	—	2 203	75	11	—	24 661	78	46 168
Rovaniemi, kauppala	669	—	268	—	366	—	309	—	211	4	6	—	1 829	4	8 778
Yhteensä	6 018	2	9 010	1	13 377	1	4 388	—	4 004	116	34	—	36 831	120	58 387
<i>Ahvenanmaan maakunta</i>															
Jomala, kunta	18	—	16	—	42	—	4	—	20	7	—	—	100	7	—
Maarianhamina, kau- punki	487	—	1 772	—	806	—	972	—	430	2	2	—	4 469	2	—
Yhteensä	505	—	1 788	—	848	—	976	—	450	9	2	—	4 569	9	—
Koko maa yhteensä	90 914	383	145 557	155	340 145	57	138 365	40	104 182	12 495	3 127	—	1 822 290	13 131	490 778,5
<i>— Dans tout le pays</i>															

Taulu 8. Teurastamoissa teurastettujen ja tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1937.

Tableau 8. Nombre des animaux abattus et examinés aux abattoirs en 1937.

Teurastamot Abattoirs	Kaavaaita Gros bétail	Hiehoja ja suurempia vasikoita Génisses et grands veaux	Pikku vasikoita Petits veaux	Jampaita Moutons	Sikojia Porcs	Hevosia Chevaux	Yhteensä Total
<i>Uudenmaan lääni</i>							
Helsinki, H:gin kaupungin teuras- tamo	19 830	10 998	2 946	8 657	19 445	158	62 034
Helsinki, Karjakeskuskunta r.l. teurastamo	5 368	6 286	2 791	4 778	20 542	—	39 765
Porvoo, Borgå Stads Slaktinrätt- ning	796	203	2 178	158	941	66	4 342
Yhteensä	25 994	17 487	7 915	13 593	40 928	224	106 141
<i>Turun ja Porin lääni</i>							
Humppila, Lounais-Suomen Osuus- teur. r. l.	106	298	442	83	106	12	1 047
Loimaa, Lounais-Suomen Osuus- teur. r. l.	343	681	1 275	376	324	38	3 037
Maaria, K. A. Ojala	822	547	300	364	678	129	2 840
Pori, Osuuskunta Satakunnan Kar- jakeskus r. l.	2 649	1 646	1 407	962	3 505	118	10 287
Salo, Lounais-Suomen Osuusteur. r. l.	1 619	2 448	2 253	1 444	3 509	129	11 402
Turku, Lounais-Suomen Osuusteur. r. l.	5 245	8 179	1 309	1 420	30 881	36	47 070
Turku, J. E. Hyttfelt	668	593	371	619	500	171	2 922
Vehmaa, Lounais-Suomen Osuus- teurastamo r. l.	459	789	474	497	564	36	2 819
Yhteensä	11 911	15 181	7 831	5 765	40 067	669	81 424
<i>Hämeen lääni</i>							
Forssa, Forssan kauppala	515	1 063	2 229	524	784	62	5 177
Hämeenlinna, H:linnan kaupunki	1 957	1 428	601	1 049	1 838	78	6 951
Lahti, Lahden kaupunki	880	405	299	116	1 174	85	2 959
Tampere, Tampereen kaupunki ..	8 330	10 163	2 269	7 772	9 248	333	38 115
Yhteensä	11 682	13 059	5 398	9 461	13 044	558	53 202
<i>Viipurin lääni</i>							
Kouvola, O. Y. Karjakeskus	599	200	87	181	343	36	1 446
Viipuri, Viipurin kaupunki	9 457	8 766	6 142	5 845	10 648	353	41 211
Yhteensä	10 056	8 966	6 229	6 026	10 991	389	42 657
<i>Kuopion lääni</i>							
Kuopio, Kuopion Karjanmyynti- Osuuskunta r. l.	3 021	1 710	1 786	2 397	4 018	56	12 988
Yhteensä	3 021	1 710	1 786	2 397	4 018	56	12 988
<i>Vaasan lääni</i>							
Kokkola, Keski-Pohjanm. Osuus- kauppa r. l.	1 324	1 362	3 111	625	1 483	48	7 953
Seinäjoki, Osuuskunta Itikka r. l.	3 274	4 733	9 879	3 152	3 497	65	24 600
Vaasa, Vaasan kaupunki	1 448	1 373	8 544	644	4 369	77	16 455
Yhteensä	6 046	7 468	21 534	4 421	9 349	190	49 008

Teurastamot <i>Abattoirs</i>	Raavaita <i>Gros bétail</i>	Hichoja ja suurempia vasikoita <i>Genisses et grands veaux</i>	Pikku vasikoita <i>Petits veaux</i>	Lampaita <i>Moutons</i>	Sikoja <i>Porcs</i>	Hevosia <i>Chevaux</i>	Yhteensä <i>Total</i>
<i>Oulun lääni</i>							
Oulu, Osuuskuhta Karjapohjola r. l. Tornio, Karjakeskuskunta r. l. . . .	3 760	4 443	2 767	1 049	2 299	61	14 379
Yhteensä	3 760	4 443	2 767	1 049	2 299	61	14 379
<i>Ahvenanmaan maakunta</i>							
Gölby, Ålands andelsslakteri m. b. t Saltvik, R. Erikssons slakteri . . .	580 380	1 071 855	498 182	2 731 1 226	628 269	15 5	5 523 2 917
Yhteensä	960	1 926	680	3 957	897	20	8 440
Koko maa yhteensä — <i>Dans tout le pays</i>	73 430	70 240	54 140	46 669	121 593	2 167	368 239

Lihantarkastamoissa ja teurastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärä yhteensä v. 1937.

Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection et aux abattoirs en 1937.

	Raavaita <i>Gros bétail</i>		Hichoja ja suurempia vasikoita <i>Genisses et grands veaux</i>		Pikku vasikoita <i>Petits veaux</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Suolittua, sa- vustettua, pal- vattua lihaa kg <i>Viandes salées, fumées en kg</i>
	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	
Lihantarkasta- moissa — <i>Bu- reaux d'inspec- tion</i>	90 914	383 145	557 155	340 145	57 138	365 40	104 182	12 495	3 127	1	822 290	13 131	490 778.5		
Teurastamoissa — <i>Abattoirs</i>	73 430	—	70 240	—	54 140	—	46 669	—	121 593	—	2 167	—	368 239	—	
Yhteensä — <i>Total</i>	164 344	383 215	797 155	394 285	57 185	034 40	225 775	12 495	5 294	1	1 190 529	13 131	490 778.5		

Taulu 9. Yhdistelmä lihanarkastamoissa v. 1937 suoritetussa lihanarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä.

Tableau 9. Résumé des mesures spéciales prises par les bureaux d'inspection en 1937.

Tauti Maladie	Koko maa — Dans tout le pays										
	Hylätty — Non approuvés								Erikäsitelty Traitement spécial		Hylätty suolattu, savustettu, palvattu t. m. s. Hina kr Viandes non approuvées; sales fumées etc. en kg
	Nautoja Bovides		Lampaista Moutons		Sikoja Pores		Hevosia Chevaux		Nautoja Bovides	Sikoja Pores	
Ruhoja Corps	Ehniä tai ruhon osia — Diers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Ehniä tai ruhon osia — Diers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Ehniä tai ruhon osia — Diers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Ehniä tai ruhon osia — Diers organes ou portions de corps				
Abcessus	3	568	—	66	2	157	—	2	—	—	17
Actinomycosis	2	304	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	1 486	—	199	—	3	—	2	—	—	—
Anthrax	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	17	154	—	1	—	14	1	5	—	—	—
Bronchopneumonia	—	5	—	—	2	99	—	—	—	—	—
Cystae	—	363	—	51	—	278	—	1	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	13	194	—	—	—	—	—	445	—	—	—
» tenuicollis	—	—	—	550	—	693	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	29 302	—	14 493	—	—	—	—	—	—	3
Echinococcus	—	4	—	14	—	17	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	54	120	—	—	—	7	—
Icterus	137	635	28	33	4	5	—	2	—	—	—
Kachexia	173	—	61	—	21	—	5	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	342	—	15	—	6	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen ²⁾	164	2 747	6	178	4	298	—	1	—	—	—
Mastitis	45	970	—	2	5	22	—	—	—	—	—
Metritis	29	43	—	—	2	2	—	1	—	—	—
Nephritis	36	132	—	4	3	53	—	3	—	—	—
Pilaantuminen ³⁾	1 057	5 883	20	225	18	565	8	30	4	—	4 123.5
Pyæmia	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	35 156	—	4 733	—	28 649	—	412	—	—	—
Septicæmia	1 054	—	3	—	21	—	4	—	—	—	—
Tuberculosis	4	80	—	—	—	34	—	—	—	2	—
Tumores	3	76	—	—	—	11	—	6	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ ..	422	812	13	47	81	237	8	8	7	4	499
Fraktura	4	583	—	22	—	438	—	66	—	—	45
Muu syy ⁶⁾	467	1 685	10	2 687	83	632	24	145	3	—	13
Yhteensä — Total	3 981	81 182	156	23 305	308	32 329	50	681	462	13	4 700.3

¹⁾ Développement defectueux. ²⁾ Saleté. ³⁾ Déterioration. ⁴⁾ Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
⁵⁾ Odeur, couleur goût étranges. ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 10. Yhdistelmä teurastamoissa v. 1937 suoritetussa lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä.

Tableau 10. Résumé des mesures spéciales prises aux abattoirs en 1937.

Tauti Maladie	Koko maa — Dans tout le pays										
	Hylätty — Non approuvés								Erikäsittely Traitement spécial		Hyväkäsittely, savustettu, palvattu v. m. s. Hlraa KE Viandes non approuvées; salées fumées etc. en kg
	Nautoja Bovidés		Lampaista Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Porcs	
Ruhoja Corps	Eliniä tai ruuhon osa — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruuhon osa — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruuhon osa — Diers organes ou por- tions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruuhon osa — Diers organes ou por- tions de corps				
Abscessus	2	571	—	45	2	717	—	2	—	—	—
Actinomycosis	1	271	—	—	—	12	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	1 290	—	—	—	10	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	9	159	—	—	1	256	2	3	—	—	—
Bronchopneumonia	—	2	—	—	2	2 409	—	—	—	—	—
Cystae	—	150	—	5	—	213	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—
» inermis	2	648	—	—	—	—	—	—	536	—	—
» tenuicollis	—	—	—	563	—	333	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	25 618	—	6 831	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	6	—	2	—	24	—	—	—	—	—
Erysipelas suis	—	—	—	—	17	147	—	—	—	—	—
Icterus	40	20	23	40	4	10	—	—	1	—	—
Kachexia	40	—	20	—	45	—	3	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	82	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Likaantumisen ²⁾	2	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	10	930	—	—	—	15	—	—	—	—	—
Metritis	9	92	—	—	—	7	—	—	—	—	—
Nephritis	10	123	—	2	—	84	—	1	—	—	—
Pilaantumisen ³⁾	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	11	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	14 529	—	705	—	48 930	—	6	—	—	—
Septicæmia	167	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	7	17	—	—	—	243	—	—	—	1	—
Tumores	8	72	—	—	—	33	3	3	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ ..	25	15	2	8	17	39	—	—	—	7	—
Fraktura	9	296	5	40	1	631	1	11	—	—	30
Muu syv ⁶⁾	154	1 106	6	1 251	98	1 550	12	65	—	—	—
Yhteensä — Total	590	45 950	57	9 492	201	55 664	21	91	537	11	30

1) Développement defectueux. 2) Saleté. 3) Déterioration. 4) Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré.
5) Odeur, couleur, goût étranges. 6) Autres causes.

Taulu 10 jatk. Lihantarkastamot ja teurastamot — *Bureaux d'inspection et abattoirs.*

Tauti <i>Maladie</i>	Koko maa — <i>Dans tout le pays</i>										Hyökytetyt suolattuina, savustettuina, pakattaina t. m. s. Vainat non approuvés: sales fumées etc. en kg	
	Hylätty — <i>Non approuvés</i>											
	Nautoja <i>Bovides</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Erik. käsitelty <i>Traitement spécial</i>			
	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Ruhoja <i>Corps</i>	Eläimiä tai ruuhon osia — <i>Divers organes ou portions de corps</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Sikoja <i>Porcs</i>		
Abscessus	5	1 139	—	111	4	874	—	4	—	—	17	
Actinomyces	3	575	—	—	—	14	—	—	—	—	—	
Angiektasia hepatis	—	2 776	—	199	—	13	—	2	—	—	—	
Anthrax	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
Arthritis, Bursitis	26	313	—	1	1	270	—	8	—	—	—	
Bronchopneumonia	—	7	—	—	4	2 508	—	—	—	—	—	
Cystae	—	513	—	56	—	491	—	1	—	—	—	
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	
» inermis	15	842	—	—	—	—	—	—	981	—	—	
» tenuicollis	—	—	—	1 113	—	1 026	—	—	—	—	—	
Distomatosis	—	54 920	—	21 324	—	—	—	—	—	—	3	
Echinococcus	—	10	—	16	—	41	—	—	—	—	—	
Erysipelas suis	—	—	—	—	71	267	—	—	—	7	—	
Icterus	177	655	51	73	8	15	—	—	3	—	—	
Kachexia	213	—	81	—	66	—	—	8	—	—	—	
Kehittymättömyys ¹⁾	424	—	16	—	6	—	—	—	—	—	—	
Likaantumisen ²⁾	166	2 780	6	178	4	298	—	—	1	—	—	
Mastitis	55	1 900	—	2	5	37	—	—	—	—	—	
Metritis	38	135	—	—	2	9	—	1	—	—	—	
Nephritis	46	255	—	6	3	137	—	4	—	—	—	
Pilaantumisen ³⁾	1 059	5 885	20	225	18	565	—	30	4	—	4 123.3	
Pyæmia	16	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	
Rehu-, kaltausvesi-, veri-asp. ⁴⁾	—	49 685	—	5 438	—	77 579	—	418	—	—	—	
Septicaemia	1 221	—	3	—	26	—	—	4	—	—	—	
Tuberculosis	11	97	—	—	—	277	—	—	—	3	—	
Tumores	11	148	—	—	—	44	—	3	9	—	—	
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ ..	447	827	15	55	98	276	—	8	8	7	11	
Fraktura	13	879	5	62	1	1 069	—	1	77	—	75	
Muu syy ⁶⁾	621	2 791	16	3 938	181	2 182	—	36	210	3	—	
Yhteensä — Total	4 571	127 132	213	32 797	509	87 993	—	71	772	999	24	4 730.3

¹⁾ Développement defectueux. ²⁾ Saleté. ³⁾ Détérioration. ⁴⁾ Fourrages, eau pour échauder, sang aspiré. ⁵⁾ Odeur, couleur goût étranges. ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 11. Teurastetun siipikarjan maastavienti 1937.
Tableau 11. L'exportation de volaille abattue en 1937.

Siipikarjateurastamo <i>Abattoir de volailles</i>		Viety teurastettua siipikarjaa <i>Il a été exporté de volaille abattue</i>			
N:o	Nimi ja paikkakunta <i>Nom et lieu</i>	Laatikoita kpl. <i>Caisnes nombre</i>	Brutto paino <i>Poids brut</i>	Netto paino <i>Poids net</i>	Hylätty eläimiä kpl. <i>Nombre des ani- maux non recon- nus à l'inspec- tion</i>
1	Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l., Turku	5 195	119 048.5	98 025.5	495
2	Kontio & Kontio O. y. Turku ..	7 046	169 207.8	139 775.3	408
3	A. A. Bergelin, Turku	3 598	101 480.8	80 798.5	234
4	V. Likitalo, Turku	1 900	62 609	54 430.5	795
5	Turun kaupungin Siipikarjateuras- tamo, Turku	3 078	100 225	85 033	565
6	Helsingin kaupungin Siipikarja- teurastamo, Helsinki	1 563	58 465.8	47 563.5	6 905
7	M. Averin, Perkjärvi	298	10 677	8 570	42
8	Edvin Liljeqvist, Helsinki ¹⁾	485	12 193	9 952.5	25
9	J. R. Tanner, Turku	1 631	54 765	47 345.5	2 541
10	Karjakeskuskunta r. l. Helsinki ..	335	9 138.6	7 439.1	829
11	A. Savikurki, Kokemäki	956	25 730.5	21 826.5	52
12	W. Krugloff, Unsikirkko	143	3 881.5	3 690.5	16
13	Riistan Siipikarjateurastamo, Turku	359	8 336	6 399	130
14	Tauno Huiskala, Turku	817	30 789	26 590	649
15	Pohjanmaan Liha O. Y., Vaasa ..	502	12 870.3	10 090.1	155
Yhteensä -- Total		27 906	779 417.2	647 538.5	13 841

¹⁾ Lopettanut toimintansa 1 p:nä marraskuuta.

Taulu 12. Syötävän metsänriistan maastavienti 1937.
 Tableau 12. L'exportation du gibier comestible en 1937.

Tarkastuspaikkakunta <i>Lieu d'inspection</i>	Viety syötävää metsänriistaa <i>Il a été exporté du gibier comestible</i>			
	Laatikoita kpl. <i>Caisnes nombre</i>	Brutto paino <i>Poids brut</i>	Netto paino <i>Poids net</i>	Hylätty eläimiä kpl. <i>Nombre des ani- maux non recon- nus à l'inspec- tion</i>
Helsinki	3 309	154 866	122 429	4 918
Turku	2 761	139 249	110 234	3 665
Tornio	419	63 382	55 173	336
Vaasa	453	18 557	14 020	295
Kotka	3	230	200	—
Rovaniemi	249	24 877	21 162	420
Oulu	197	14 832	12 100	102
Kokkola	80	4 450	3 695.5	97
Lahti	3	210	165	24
Yhteensä — <i>Total</i>	7 474	420 653	339 178.5	9 857